

REPUBLIKA

Rok IX

LÓDŹ, WTOREK, 28 KWIETNIA 1931 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 115

SENAT UCHWALIŁ POŻYCZKĘ KOLEJOWĄ

nie wnosząc do projektu rządowego żadnych zmian. — Przemówienie ministra Kühna.

Sesja sejmowa i senatu zamknięta.

Warszawa, 27 kwietnia.

Marszałek Raczkiewicz otworzył dzisiejsze posiedzenie senatu odczytaniem orędzia Prezydenta Rzplitej w sprawie zwolnienia sesji nadzwyczajnej senatu.

Następnie marszałek zawiadomił izbę o protestach, które wpłynęły do Sądu Najwyższego przeciwko wyborom do senatu w województwie wileńskim. Z kolei senat uczcił przez powstanie pamięć zmarłego senatora Wyszyńskiego (BB), którego zasługi podkreślił w przemówieniu marszałek senatu.

Następnie izba przystąpiła do jedynego punktu porządku dziennego, mianowicie do sprawozdania komisji skarbowo-budżetowej o projekcie ustawy o odzyskaniu do eksploatacji towarzystwu francusko-polskiemu w Paryżu kolei Śląsk — Bałtyk, oraz o udzielenie poręki państwowej.

Sprawozdawca sen. Sobolewski wskazał na wstępie, że rząd w tej transakcji wychodził z trzech założeń. Pragnął, aby pożyczka była tańsza, niż wszystkie dotychczasowe, aby kolej polska miała na tej linii zupełną swobodę, aby budowa odbyła się wyłącznie z materiałów polskich i siłami polskimi, aby wreszcie urzędnikami zatrudnionymi byli tylko polacy.

Sen. Sobolewski sądzi, że rząd, na czele którego stoi premier Sławek i w którym zasiada Marszałek Piłsudski, nigdy nie mógłby przyjść do parlamentu z przedłożeniem, któreby uwłaczało go dności państwa.

Dalszy ciąg swego przemówienia poświęca sen. Sobolewski odparciu zarzutów opozycji. Kończąc, referent stwierdza, że pożyczka jest dobrym interesem dla państwa. Polska racja stanu wymaga najszybszego zwołania naszego dostępu do morza z resztą państwa, przeto sprawozdawca wnosi o przyjęcie projektu.

Senator Szarski (BB) wskazuje, że

budowa omawianej linii jest racjonalna, dostosowana do polskich potrzeb komunikacyjnych i dlatego wykonanie jej jest elementarnym imperatywem gospodarczym. Osiągnięcie tego jest możliwe tylko przy pomocy kredytu i to nie krajowego. Następnie mówca odparł zarzuty opozycji i kończy oświadczeniem, że klub BB, w głębokim przekonaniu o korzyściach jakie ustawa przynosi państwu i gospodarce krajowej, głosować będzie za nią.

Sen. Gross (PPS) krytykuje omawiany projekt i w imieniu PPS, oświadcza, że klub ten będzie głosował przeciwko projektowi.

Z kolei zabrał głos minister komunikacji, inż. Kühn, wskazując na wielkie potrzeby naszego kolejnictwa. Inwestycji, zdaniem ministra — nie można zaspokoić tylko z własnych funduszy, albo pożyczek, natomiast budowa może być przedmiotem koncesji. To też, gdy trzy lata temu na państwowej radzie kolejowej wysunął minister postulat realizowania kolei drogą udzielenia koncesji, to spotkał się z jednogłośnie uznaniem i tylko wyrażono obawy, kiedy się to zacznie. Dziś właśnie jest ten moment.

Omawiając warunki ogólne, na których są udzielane koncesje, minister oświadcza, że w wspomnianej transakcji swoboda koncesjonariusza jest bardzo ograniczona i podkreśla dalej, że warunki koncesji w porównaniu z innymi koncesjami są stosunkowo dogodne. Co do zarzutów, że kalkulacja kosztów gwarancji na 9,37 proc. jest za niska, to uwzględniano wszystko raczej pesymistycznie. Właściwie należało podać nie maksymalny, a średni koszt 8,47 proc. Jeżeli uczyniono to inaczej, to dlatego, że uważano za swój obowiązek przedstawić zarówno dodatnie, jak i ujemne strony transakcji.

W dalszym ciągu minister odparł zarzut, jakoby mogło zabraknąć pieniędzy na dokończenie budowy tej linii. Jeżeli spojrzeć na sprawę spokojnie — mówi minister — to musimy uznać, że transakcja ta jest dla kolei potrzebna i niewątpliwie będziemy musieli dokończyć szereg innych transakcji, oczywiście z

całą rozważą, aby obciążenia nie przekroczyły możliwości budżetowych P. K. P.

Z punktu widzenia państwa, niewątpliwie ta transakcja ma wielkie plusy, a wobec nich jest rzeczą zupełnie drobną, czy te 400 milionów franków wpłynę w maju, czy w sierpniu, czy w październiku, skoro muszą one być wydane w całości Polsce.

Nasz kontrahent zawiera interes dobry, chodzi tylko o to, czy i my zawieramy interes dobry, a twierdzą, że tak jest. (Okłaski na ławach B.B.)

Na tem wyczerpano dyskusję, a w głosowaniu projekt ustawy przyjęto bez zmian. Po odczytaniu interpelacji, marszałek zamknął posiedzenie o godzinie 1-ej min. 20.

**

WARSZAWA, 27 kwietnia.

Po posiedzeniu senatu prezes rady ministrów Walery Sławek wręczył Marszałkowi sejmowi i senatu zarządzenie Prezydenta Rzplitej w sprawie zamknięcia sesji nadzwyczajnej sejmowa i senatu. Zarządzenia te brzmią:

„Zarządzenie Prezydenta Rzplitej w sprawie zamknięcia sesji nadzwyczajnej sejmowa: na podstawie art. 25 konstytucji zamykam z dnem dzisiejszym sesję nadzwyczajną sejmowa.

Spała, 27 kwietnia 1931 r.

Prezydent Rzplitej:

Ignacy Mościcki.

Prezes rady ministrów:

Walery Sławek.

**

Zarządzenie Prezydenta Rzplitej w sprawie zamknięcia sesji nadzwyczajnej senatu: na podstawie art. 37 konstytucji zamykam z dnem dzisiejszym sesję nadzwyczajną senatu.

Spała, 27 kwietnia 1931 r.

Prezydent Rzplitej:

Ignacy Mościcki.

Prezes rady ministrów:

Walery Sławek.

Klub narodowy protestuje...

Łcia sobotniego posiedzenia sejmowa.

Warszawa, 27 kwietnia.

Klub narodowy zwrócił się dziś do marszałka sejmowa dr. Świtalskiego z obszernym pismem, w którym kwestionuje zarządzenie marszałka sejmowa, wydane na sobotnim posiedzeniu sejmowa przy głosowaniu nad wnioskiem o votum nieufności dla rządu.

W sobotę sejm nie głosował nad wnioskiem o votum nieufności dla rządu, lecz przyjął jedynie wniosek zgłoszony przez posła Cara o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem o votum nieufności klubu narodowego. — Kiedy ten wniosek został przyjęty, od-

rzucony został tem samym wniosek o votum nieufności dla rządu.

Klub narodowy protestuje przeciwko takiemu postawieniu sprawy i dowodzi, że wniosek o votum nieufności dla rządu nie jest dotąd zatwierdzony, gdyż przejście do porządku dziennego nad wnioskiem oznacza odrzucenie takiego wniosku.

Motywy pism klubu narodowego są oczywiście niesłuszne, gdyż przejście do porządku dziennego nad wnioskiem oznacza odrzucenie go i to może w formie najbardziej zdecydowanej. Wobec zamknięcia sesji sejmowa i senatu, cała sprawa straciła zresztą na aktualności.

Wilno po klęsce powodzi.

Wilja opada. — Domy wylaniają się z wód. — Komunikacja w mieszkaniach na tratwach. — Ewakuacja ludności z zagrożonych budynków.

Groźna sytuacja nad Dźwiną.

Wilno, 27 kwietnia.

Noc ubiegła była pierwszą spokojną nocą od pięciu dni. Od 24 godzin Wilja opada, wobec czego wszelkie niebezpieczeństwo dalszej powodzi już minęło. Woda opada również na zalanych ulicach a wylaniające się na powierzchnię domy oblegane są przez tłumy ciekawych gapiów.

Na domach, które oswobodzone zostały już z „inwazji“ żywiołu widnieją zacieki i muł, które wskazują na niebывale wysoki poziom wód. Wśród ludności wyczerpanej kilkudniową walką z żywiołem nastąpiło już odprężenie. Mimo to przynębnienie jest wielkie, gdyż powódź spowodowała olbrzymie straty.

Policja konna i piesza pilnuje wyłotów ulic i nie pozwala na zbliżanie się

do miejsc zagrożonych. Władze administracyjne zarekwirowały wszystkie samochody prywatne. Dzięki temu akcja dożywiania bezdomnych i ewakuowanie z zagrożonych budynków odbywa się sprawnie. Rzeka jest w dalszym ciągu patrolowana przez policję i specjalny ślizgowiec policyjny.

Wielka powódź w Moskwie.

Domy się wala. Ambasada angielska zagrożona.

Moskwa, 27 kwietnia.

Rzeka Moskwa wystąpiła z brzegów. Dzielnice nadbrzeżne sowieckiej stolicy są zalane wodą, która wtargnęła do suterenu, a na wielu ulicach zalała nawet partery. Domy się wala.

Mieszkańcy zagrożonych domów i dzielnic zostali ewakuowani i osiedleni

Wskutek uszkodzenia elektrowni miasto oświetlane jest w nocy reflektorami lotniczymi. O rozmiarach klęski świadczy najlepiej fakt, że w starych domach wileńskich z olbrzymimi pokojami komunikacja w mieszkaniach odbywała się na tratwach i doraźnie skonstruowanych, zwrotnych kajakach.

w barakach na terenie zabezpieczonym. W pobliżu ambasady angielskiej w Moskwie, mieszczącej się w domu, położonym dość nisko, stoją w pogotowiu cztery statki, przygotowane do zabrania ambasadora i jego rodziny oraz kancelarji, w razie gdyby woda doszła do gmachu.

O ile sytuacja w Wilnie jest już zupełnie opanowana i woda na rzecze opada, o tyle groźnie przedstawia się sytuacja nad Dźwiną, której poziom stale się podnosi. Położenie w okolicach Dźwiny jest katastrofalne.

**

Dzisiaj, 27 kwietnia.

Stan wody podnosi się w dalszym ciągu osiągając poziom 12 metrów. Sytuacja jest bardzo poważna.

Wilno, 27 kwietnia.

Na konferencji z przedstawicielami miejscowego społeczeństwa, wojewoda oświadczył, że z 47 ulic Dżisny 33 ulice są zalane po dachy, a 11 innych do połowy.

4 tysiące ludności chroni się na trzech dotychczas niezalanych ulicach. Podobna sytuacja jest również w miasteczku Druj, odcięty od świata.

DŹWIĘKOWY KINOTEATR

"CAPITOL"

Dziś premiera!

Wielkie monumentalne arcydzieło dźwiękowe produkcji polskiej osnute na tle noweli Henryka Sienkiewicza Wolna przeróbka Ferdynanda Goetla

„JANKO MUZYKANT“

W rolach głównych: **MARJA MALICKA, WITOLD CONTI, DYMŚZAKRUKOWSKI** i znany z występów w Łodzi **Zabczyński**.

Reżyserja Ryszarda Ordyńskiego. Muzyka Grzegorza Fitelberga Teksty piosenek Konrada Toma.

Nadprogram świetny dodatek dźwiękowy p. t. „TANIEC SZKIELETÓW“

Początek w dnie powszednie o 4.30 ostat. seansu 10.15 w soboty i niedziele o 1-ej ost. 10.15.

DEFICYT BUDŻETOWY W ANGLJI

wynosi 45 milionów funtów szterlingów. — Snowden w Izbie Gmin pod opieką lekarzy

Londyn, 27 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Cała Anglja z największym napięciem oczekuje zapowiedzianego dziś w parlamencie przemówienia kanclerza Snowdena, który przedstawić ma szczegółowo projekt nowego budżetu.

Rok rocznie budżet, a zwłaszcza środki pokrycia ewentualnego deficytu *oaczane są ścisłą tajemnicą, która w obecnym roku, wskutek choroby Snowdena, była jeszcze bardziej nieprzenikniona.*

Deficyt obliczają na 45 milionów £. Za pewne uchodzi, iż Snowden zapropo-

Kongres słowiański

zakończył obrady w Poznaniu.

Poznań, 27 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziś zakończył swe obrady kongres jugosłowiański - polski przyjmując cały szereg rezolucji, zawierających postanowienia obu krajów co do ułatwień gospodarczych oraz turystycznych.

W zakończeniu przemawiali generalny sekretarz jugosł.-polskiej izby przem.-handl. p. Marodic, który zwrócił się z podziękowaniem do czynników polskich za tak serdeczne przyjęcie, następnie przemawiali red. Jarochoński i wice-prezes tow. polsko - jugosłowiańskiego żegnając uczestników kongresu oraz dziękując wszystkim tym, którzy przyczynili się do jego powodzenia.

Prezes wszystkich towarzystw polsko - jugosłowiańskich ks. Kneblowski wygłosił przemówienie dziękując jugosłowianom za przybycie na kongres.

O godz. 22 goście odjechali do Gdyni żegnani na dworcu przez przedstawicieli społeczeństwa.

nuje nowe opodatkowanie właścicieli ziemskich i farmerów, możliwie unikając nowego obciążenia przemysłu oraz konsumentów.

Mowa Snowdena rozpocznie się o godz. 16-ej i trwać będzie 75 minut, tak aby nowe środki pokrycia deficytu były oznajmione z trybuny parlamentarnej po zamknięciu giełdy, ustalonym na godzinę 17-tą.

Stan zdrowia Snowdena jest wciąż nie zadowolający, wobec czego na galerji izby gmin obecni będą obydwa leżący go doktorzy, aby w razie potrzeby udzielić mu lekarskiej pomocy, gdyż fizyczny wysiłek przeszło godzinnego przemówienia w pozycji stojącej może się okazać ponad siły osłabionego jeszcze kanclerza skarbu.

Sekretarz L.O.P.P. na ławie oskarżonych za defraudację 111 tysięcy złotych

Katowice, 27 kwietnia.

W styczniu ub. roku wielką sensację wywołało w Katowicach aresztowanie znanego śląskiego działacza, sekretarza LOPP i kolejowego przysposobienia woj skowego asesora dyrekcji kolejowej w Katowicach Maksymiljana Harnasza pod zarzutem dokonywania w ciągu 7 lat systematycznych defraudacji na szkodę wymienionych instytucji.

Jak się okazuje, Harnasz ciesząc się zaufaniem swych przełożonych zdefrudował około 111.000 zł.

Aresztowany siedział w więzieniu śledczym w Rybniku, gdzie usiłował udawać warjata. Poddany badaniom psychiatrów uznany został za zupełnie normalnego. Na wstępie dzisiejszej rozprawy sądowej adw. Trojanowski prosił o odroczenie procesu ze względu na niepoczytalność oskarżonego.

Na wniosek przewodniczącego obecny na sali psychiatra dr. Cyran zbadał oskarżonego, Harnasz począł symulować obłąkanego i na zapytanie lekarza, odpo-

wiedział ku ogólnej wesołości, że za krzyżem siedzi biskup.

Wobec uznania przez lekarza oskarżonego normalnym, sąd postanowił sprawę jego rozpatrzyć. Po odczytaniu aktu oskarżenia sąd wezwał Harnasza do oświadczenia się. Oskarżony wstał, lecz milczał jak grób, wobec czego odczytano zeznania jego złożone na śledztwie.

Harnasz przyznał się na śledztwie do winy, motywując swój czyn potrzebą pieniędzy na odbywanie podróży. Następnie zeznał przewodniczący komisji rewizyjnej LOPP p. Różok, oraz kilku świadków, urzędników kolejowych poczem rozprawę odroczone. Proces ten budzi wielkie zainteresowanie wśród kolejowców, którzy przybyli do sądu w znacznej liczbie.

Na sali obecny jest również delegat ministerstwa komunikacji z Warszawy i centrali LOPP, oraz radca wydziału komunikacyjnego urzędu wojewódzkiego p. Stopczyński.

Proces potrwa 2 do 3 dni. Przewodniczy sędzia Krall, oskarża wiceprok. Nowotny.

Herszt „Czarnej Bandy“

uwięziony w Brukseli.

Bruksela, 27 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Przed 15 laty grasowała w Belgji t. zw. „Czarna banda“, która posługując się pozostawionym przez Niemców materiałem wybuchowym, terroryzowała okoliczną ludność. Bandyci domagali się od ludności, okupu, a w razie odmowy z jej strony, w określonym uprzednio terminie wysadzali domy w powietrze. Ostatnio udało się wreszcie pochwycić herszta tej bandy Mechiaccera.

CODZIENNE UŻYWANIE

mydélka do zębów ODOL nie jest kosztowne, ponieważ jedno mydélko wystarcza na przeciąg kilku tygodni. Mydélko ODOL jest do nabycia w aluminiowych pudełkach. Zapasowe mydélka są wszędzie w sprzedaży.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sejm i senat

na rzecz powodźian.

Warszawa, 27 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Marszałkowie sejmu i senatu przeznaczyli w imieniu izb ustawodawczych po 1000 złotych na rzecz ofiar powodzi na Wileńszczyźnie.

Z inicjatywy marszałka senatu Raczkiewicza urządzono w dniu dzisiejszym doraźną zbiórkę wśród senatorów na rzecz powodźian na wileńszczyźnie, która przyniosła 1500 zł.

Kwota ta została przestana tworzącemu się komitetowi dla niesienia pomocy ofiarom powodzi na Wileńszczyźnie.

Zatarę między posłami.

Arbitrem posła Wiślickiego jest p. Podoski

Warszawa, 27 kwietnia.

Informowaliśmy w niedzielę, że w wyniku zajścia, powstałego na ostatnim posiedzeniu między posłem Rybarskim i Wiślickim, ten ostatni zwrócił się do marszałka Świtalskiego z prośbą o zwolnienie sądu honorowego marszałkowskiego.

Ze swej strony poseł Wiślicki delegował dziś do sądu arbitra w osobie posła Bohdana Podoskiego (B.B.).

Marszałek dr. Świtalski zwrócił się dziś z pismem do posła Rybarskiego, w którym komunikuje, że *wplyneta sprawa do sądu marszałkowskiego, w której on jest jedną ze stron i prosi go o wyznaczenie arbitra.*

Arbitrowie wybrać mają superarbitra, a w razie gdyby nie doszli oni do porozumienia superarbitra wyznaczy marszałek sejmu.

Nowa książka Marsz. Piłsudskiego ukaże się już w maju.

Warszawa, 27 kwietnia.

Zapowiedziana najnowsza książka Marszałka Piłsudskiego, napisana na Maderze p. t. „Korektura historii“ budzi wielkie zainteresowanie.

Książka ta jest już złożona obecnie w wojskowym biurze badań historycz-

nych i ma wyjść z druku prawdopodobnie już w początku maja.

Najnowsza praca Marszałka Piłsudskiego liczy około 100 str. i zawiera całość poglądów Marszałka na zagadnienia ustrojowe.

DŹWIĘKOWY TEATR ŚWIETLNY

Casino

Wielki film cyrkowy p. t.

KARKOŁOMNE ZAKRETY

W roli głównej ulubienica narodów

CLARA BOW i Richard Arlen

Rewelacyjna nowość w technice kinematograficznej.

Dla uprzyjemnienia treści dialogi angielskie — zastąpione dialogami polskimi.

Arcyciekawa tr. śś.

Frapująca gra!

Emocjonujące momenty

Nadprogram: Dodatek dźwiękowy i aktualności krajowej

Początek seansów w dnie powszednie o 4.30

SPORT

Niedzielne spotkania

o mistrzostwo klasy A.

W nadchodzącą niedzielę rozegrane zostaną w okręgu łódzkim następujące spotkania piłkarskie o mistrzostwo klasy A: ŁKS I-B — Hakoah, ŁTSG—KKS, Bieg—PTC, Orkan—WKS i Burza—Tu ryści.

Najbliższe mecze

ligowe w kraju.

W nadchodzącą niedzielę odbędą się w kraju następujące spotkania ligowe: Legia—Lechia w Warszawie, Garbarnia — Cracovia w Krakowie, Warta — Ł. K. S. w Poznaniu, Pogoń — Wisła we Lwowie i Ruch — Polonia na Śląsku. W Łodzi odbędzie się spotkanie ligowe dopiero w przyszłym tygodniu w niedzielę.

Nowy klub sportowy

w powiecie łódzkim.

Przed kilku dniami powstał na terenie powiatu łódzkiego nowy klub sportowy pod nazwą Łódzki Powiatowy Strzelecki Klub Sportowy, który posiada już cały szereg sekcji.

Klub ten należy już do ŁOZPN, ŁOZLA i ŁOZGS. Zarząd klubu tego stanowią pp.: prezes: Antoni Rydlewski (Chojny), wiceprezes: Antoni Banachowski (Zgierz), Adam Jaskólski, Wołczak, skarbnik: Adam Jaskólski, członkowie Zarządu: Matylda Wyrwiczówna, Czesław Syska. Kierownictwo klubu spoczywa w rękach red. Kozielskiego Władysława.

Motocyklowy rekord

Polski pobity w Warszawie.

W niedzielę odbyły się na szosie Wilanowskiej pod Warszawą próby bicia motocyklowych rekordów Polski. Emil Schweitzer znany motocyklista legijski warszawskiej startował na motocyklu BMW 750 cm. W biegu na kilometrze lance osiągnął Schweitzer szybkość 145 km. w jedną i ponad 135 w drugą stronę, co daje średnią 140.5 km. na godzinę. W biegu na kilometr z miejsca Schweitzer osiągnął w jedną stronę 110 a w drugą stronę 112 km. co daje średnią 111 km. Oba wyniki są lepsze od dotychczasowych rekordów Polski i uznane zostały oficjalnie za nowe wyniki rekordowe.

Cochet w Polsce.

Pertraktacje sekcji tenisowej Legii z najpoważniejszym klubem tenisowym we Francji Racing Club de France zostały ostatecznie sfinalizowane. Drużyna tenisowa tego klubu z Cochetem na czele rozegra w Polsce spotkanie w dniach od 4—7 czerwca w Warszawie.

Loukola przybywa do Polski.

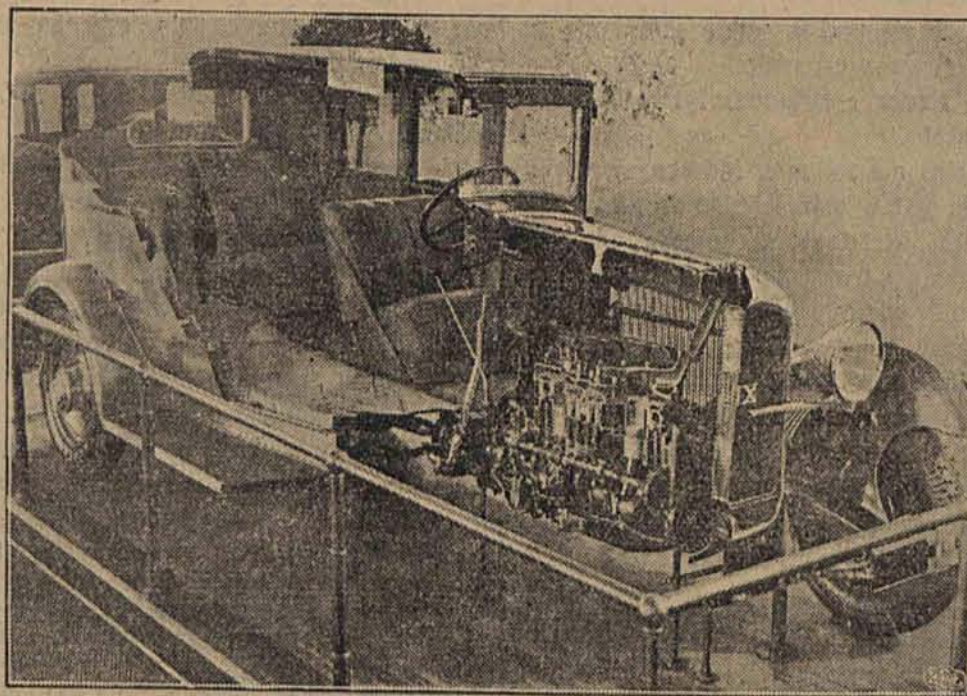
Warszawianka, która od dłuższego czasu pertraktuje z fińskim zw. lekkoatletycznym w sprawie sprowadzenia jednego ze znakomych fińskich biegaczy na swe międzynarodowe zawody lekkoatletyczne, które odbędą się w czasie Zielonych Świąt otrzymała odpowiedź że przyjedzie do Warszawy mistrz olimpijski na 3 km. Loukola, który ma za sobą szereg sensacyjnych zwycięstw nad Nurmim, Purjem i innymi. Zmierzy się on w biegach na 3 i 6 km. z Petkiewiczem i Kusocińskim.

Dr. med.

J. POLAK

Choroby wewnętrzne i Allergiczne.
(astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm)
Ul. 6-go Sierpnia 22 front i piętro
Tel. 164-21. — Przyjmuje w dni powszednie godziny od 6-ej do 7-ej. — w niedziele i święta od godz. 11-ej do 12-ej

Wystawa Citroëna w Warszawie

Przekrój samochodu Citroën zwraca uwagę fachowych automobilistów, zwiedzających Wystawę Samochodową Citroën w Warszawie.

Zadną dotychczas wystawa samochodowa nie wzbudziła u nas tak wielkiego zainteresowania, jak obecna wystawa Citroëna w Bagateli. Kilkanaście tysięcy osób dziennie przewija się przez teren wystawy, a w ubiegłą niedzielę frekwencja doszła do 30.000 osób.

Wystawa budzi zainteresowanie nie tylko fachowych automobilistów, ale również najszerszej publiczności. Fachowcy mają sposobność przekonać się na podstawie szeregu eksponatów, oraz tablic, o wysokiej wartości wszystkich typów wozów Citroëna. Wysokie walory techniczne samochodów uwidocznią obracające się podwozie, ciekawy przekrój samochodu, oraz rozebrany silnik. Szereg szczegółów objaśnień technicznych, dotyczących konstrukcji wozów, uwypukla wyraźnie racjonalność budowy samochodów Citroëna.

Uwagę automobilistów skupiają również wielkie tablice części zamiennych, z których wynika, że samochody Citroëna pod względem niskich kosztów eksploatacji są bezkonkurencyjne. Tak więc 70 proc. części zamiennych kosztuje nie więcej niż 10 złotych, koszt wielu części zamiennych wynosi nie więcej niż 1 złoty.

Niemalże znaczenie dla automobilistów posiada również specjalna obsługa samochodów Citroëna, która, jak to uwi docznione jest na wystawie, zaopatrzona jest w specjalne narzędzia i przyrządy do szybkiej i taniej obsługi klientów. Poza tym urządzone jest specjalne pogotowie techniczne na samochodzie.

Już nie tylko fachowych automobilistów, ale i laików zaciekawia różnorodność typów i rodzaj samochodów, zaprezentowanych na wystawie. A więc małe roadstery, sedany, torpeda, limuzyny-coupe, wielkie 7-mio osobowe limuzyny rodzinne, berliny, obok małych jednoosobowych samochodzików dziecięcych — masywne 20-sto osobowe autobusy, furgony i ciężarówki jedno i dwu-

tonowe, samochody gaśnicowe i t.p. Wszystkie te typy produkowane są podwójnie, jako samochody czterocylindrowe i sześciocylindrowe.

Zwiedzającym uprzyjemniają audycje radiowe oraz wysoce ciekawe filmy, wyświetlane od 5—9-ej wieczorem, ilustrujące w niezmiernie interesujący sposób rozwój automobilizmu i poszczególne etapy produkcji samochodów.

Niemalże atrakcją stanowią również ceny samochodów osobowych; za 11.900 złotych można już mieć elegancki wóz o wysokich walorach technicznych. Wielka 7-mio osobowa limuzyna t. zw. rodzinna kosztuje tylko 15.000 zł.

Na szczególną uwagę zasługują okoliczności, że karoserie samochodów Citroëna produkowane są w kraju.

Wielki rozwój Zakładów Citroëna ilustruje znakomicie tablica, na której uwidocznił jest stan zatrudnienia w fabryce; podczas gdy w roku 1919 wielkie zakłady Citroëna zatrudniały 4.500 robotników, w roku ubiegłym cyfra ta dosięgła 27.400.

Niewątpliwie w związku z ogólną krytyczną sytuacją gospodarczą przemysł samochodowy na całym świecie przeżywa obecnie poważny kryzys, szereg największych firm samochodowych ogranicza znacznie produkcję i zmniejsza wydatki. Okoliczność, że w tych warunkach Citroën inwestuje wielkie sumy w urządzenie tak wspaniałej wystawy w Warszawie, dowodzi dużego zaufania i nadziei, jakie pokłada w Polsce ten wielki przemysłowiec.

Spadł z drabiny

W mieszkaniu przy ulicy Brzezińskiej 29 Stefan Kudrowicz, Napiórkowskiego 17, malarz pokojowy, w czasie pracy spadł z drabiny i doznał ciężkich uszkodzeń cieleśnych. Pogotowie przewiozło go do szpitala.

DZWIĘKOWE

Drugi tydzień rekordowego powodzenia

Początek przedstawienia o godz. 4-ej po poł. ostatniego o godz. 10.15 w., w sobotę i niedzielę o godz. 12-ej po poł. ost. o godz. 10.15 wiecz.
Ceny miejsc niższe: zł. 1.—, 1.50 i 2.50

Ostatnie dni!

RAMON NOVARRO

rozbrzmi z naszego srebrnego ekranu w największym i najnowszym filmie p. t.

SEVILLA, MIASTO MIŁOŚCI

w-g znakomitej powieści „ZEW CIAŁA“.

Ramon Novarro, Renée Adorée, Ernest Torrence.

Nad program: Aktualności Polski m. in.

Przyjazd Marszałka Piłsudskiego z Madery

Pabjanice.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WIEC PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH.

Onegdaj w sali Kina Miejskiego odbył się wiec pracowników umysłowych m. Pabjanic, na który przybyło z góra 200 osób.

Przewodniczył p. Franciszek Fokczyński.

Głównym referentem był p. Stefan Gacki z Warszawy. Zarówno w referacie głównym, jak i w dyskusji, zwracano uwagę, że obniżenie poborów pracowników umysłowych o 15 proc. wysoce krzywdzi i tak już upośledzone warstwy inteligencji pracującej.

Należy domagać się cofnięcia zarządzenia władz w tej sprawie.

Po uchwaleniu rezolucji, skierowanej do sądu przewodniczący zamknął obrady, dziękując za rzeczowy i spokojny ich przebieg, oraz liczne przybycie zainteresowanych.

ZJAZD NAUCZYCIELSKI.

Onegdaj w sali gimnastycznej w Łasku odbył się zjazd nauczycieli szkół po wszechnych pow. łaskiego, zorganizowany przez związek strzelecki.

Obradom przewodniczył p. Inspektor szkolny Ludwik Stefk. Przy stole prezydyjnym zasiadli pp. wizytator Petrykowski, por. Sikorski, dr. Stolarzewicz, dyr. Lubecki i prof. Grenkowski.

Referat ideowy wygłosił p. wiz. Petrykowski, zaś referat organizacyjny p. dr. Stolarzewicz.

Po referatach wywiązała się szeroka dyskusja, w której wyniku przyjęto szereg wniosków natury organizacyjnej.

Zebrał na zjeździe nauczycielstwo w liczbie przeszło 100 osób zadeklarowało swą bezinteresowną pracę dla dobra związku strzeleckiego, którego ideologię bardzo głęboko ujęto, zarówno w referatach, jak i w dyskusji.

NOWE PRZEDSZKOLE.

W dniu wczorajszym w gmachu Domu Ludowego przy ul. Zeromskiego dokonano poświęcenia nowego przedszkola zorganizowanego przez konterencję pań.

Poświęcenia dokonał ks. proboszcz Petrzyk, który w przemówieniu swym powitał gości, oraz działkę przedszkolną, zebrała na salach.

Następnie przemawiał ławnik opieki społecznej p. Brunon Dąbrowski.

Po uroczystości poświęcenia odbyła się skromna herbatka dla gości. Dzieci przedszkola otrzymały również herbatę i słodkie pieczywo.

Tomaszów-Mazowiecki

KOMISARZ KAZEK OSKARZA
DZIENNIKARZA.

Przed kilku dniami ukazał się w „Głosie Tomaszowskim” szereg artykułów pod tytułem: „Pan komisarz Kazek — notoryczny łgarz”, „Czerwony komisarz w Kasie Chorych” i inne. Komisarz kasy chorych p. Kazek, pod którego adresem artykuły te były skierowane, wniósł do prokuratora skargę o zniesławienie przeciwko dyrektorowi Antonje wiczowi, odpowiedzialnemu redaktorowi tegoż pisma.

BYŁY STAROSTA TULECKI OPUSZCZA BRZEZINY.

Z okazji przeniesienia się byłego starosty brzezińskiego p. dr. Marcina Tuleckiego do Kalisza, gdzie obejmie on stanowisko rejenta, odbędzie się w Brzezinach w nadchodzącą sobotę dnia 2 maja bankiet pożegnalny. Z Tomaszową wyjeżdża na ten bankiet około 20 osób.

ZLIKWIDOWANIE ZATARGU W FABRYCE PIESCHA.

Trwający od szeregu tygodni w firmie Piesch zatarg tkaczy z dyrekcją na tle obniżki płacy, został nareszcie zlikwidowany. Fabryka przyznała tkaczom podstawową stawkę płacy 8.08 dziennie. Z dniem dzisiejszym tkacze przystąpili do pracy.

ROZWIĄZANIE RADY GRODZKIEJ.

W ostatnich dniach rada grodzka B. B. W. R. została rozwiązana. Dotychczasowy prezes koła dyrektor Antoniewicz został dymisjonowany. Warszawskie i łódzkie koła zainteresowały się obsadzeniem tego stanowiska przez inną osobę.

KWIECIEŃ 28 WTOREK	Dzisiaj	Pawła od Krzyża
	Jutro	Piotra M.
	Wschód słońca	4.13
	Zachód słońca	6.53
	Wschód księżyca	2.16
	Zachód księżyca	3.24
	Długość dnia	14.04
	Przybyło dnia	6.18

Spadek bezrobocia

w województwie łódzkim.

W ostatnich dniach daje się zauważyć znaczny spadek liczby bezrobotnych na terenie całego województwa łódzkiego. Od dnia 30 marca r.b. ilość bezrobotnych zmniejszyła się o 6.777 osób. W szczególności zestawienie przedstawia się w sposób następujący: na 30 marca ubiegłego 920 bezrobotnych, na 7 kwietnia — 2.349, na 13 kwietnia — 1.408, na 20 kwietnia — 303 i 27 kwietnia 1.797.

Pobór rocznika 1910

rozpoczyna się w sobotę.

W sobotę rozpoczyna się pobór rocznika 1910. Komisje poborowe urzędować będą przy ul. Zakątnej 82, Ogrodowej 34 i Al. Kościuszki 21.

Każdy poborowy musi się zgłosić tylko w tej komisji, której podlega według ogłoszonego planu i tylko tego dnia, w którym wyznaczono stawiennictwo, według planu.

Dla tych poborowych, którzy z ważnych przyczyn nie mogą się stawić w określonym dniu, zostaną ustalone dodatkowe dni stawiennictwa po ogólnym poborze w okresie od 24 do 30 czerwca z zależnością od rocznika i miejsca zamieszkania.

Każdy poborowy musi posiadać odpowiadające dokumenty osobiste względnie kartę rejestracyjną i świadectwo szkolne lub rzemieślnicze. (p.)

1098 protestów

wnieśli przeciwko planowi regulacyjnemu w Łodzi.

Jak wiadomo, magistrat powołał do życia specjalną komisję, która ma za zadanie zbadać zarzuty, wysuwane przeciwko projektowi regulacji miasta. Komisja ta już rozpoczęła swe urzędowanie. Ze strony sfer gospodarczych do komisji tej należeli p. Kernbaum i poseł Schimmel, którzy jednak z powodu odwołania przez większość wszystkich wniosków, zmuszeni byli ustąpić.

Jak się dowiadujemy, ogółem wpłynęło do komisji 1098 protestów przeciwko planowi regulacyjnemu. Protesty te rozpatrywane będą przez kilka miesięcy. (k.)

Przed 1-ym maja.

Zarządzenia władz.

W związku z nadchodzącym świętem 1 maja władze bezpieczeństwa publicznego wydały szereg zarządzeń, gwarantujących spokój i bezpieczeństwo w mieście. Ostre pogotowie policji rozpocznie się w wigilję 1 maja i trwać będzie do godz. 8 rano drugiego maja.

W dniu 1 maja patroly policyjne dozorować będą na ulicach, aby pochody i wiece dozwolone odbywały się w zupełnym spokoju i nie zostały zakłócone wyściami grup antypaństwowych. Wszelkie awantury i zamieszki będą na tychmiast likwidowane.

Pochód partii socjalistycznych sformuje się na Wodnym Rynku i przez Piotrkowską podąży na plac Wolności, skąd skieruje się na Polesie na groby bojowników poległych w 1905 roku. W pochodzie wezmą udział PPS., niemiecka partia pracy; Bund, Poalej Sjon-lewica. Należy pamiętać o tym, że pochodzie na groby organizuje PPS-frakcja rewolucyjna. (k.)

Ponieważ w roku bieżącym 1 maja przypada na dzień piątkowy (targowy), władze zarządziły przeniesienie targów na czwartek, 30-go kwietnia.

W Łodzi nie będzie taksówek

o ile podatek drogowy od samochodów zarobkowych nie zostanie zredukowany.

Strejk protestacyjny ogłoszony będzie w końcu bież. tygodnia.

Wprowadzenie funduszu drogowego w Polsce wywołało wielki sprzeciw nie tylko właścicieli samochodów prywatnych, lecz przede wszystkim właścicieli samochodów zarobkowych, taksówek i t. d. W końcu bieżącego tygodnia w Łodzi ma być proklamowany strejk protestacyjny właścicieli taksówek i autobusów.

Równocześnie na mocy uchwały walnego zjazdu właścicieli samochodów zarobkowych ze wszystkich miast Polski w Warszawie, podobny strejk protestacyjny przeprowadzony będzie w całym kraju.

O ile strejk ten nie da właściwych rezultatów, t. zn. podatek drogowy nie będzie zredukowany, właściciele taksówek zamierzają w ogóle na pewien okres czasu

wyciąć samochody z ulic.

Byłoby to równoznaczne z powrotem do dawnych czasów z przed kilku lat, gdy na ulicach uwijały się tylko drożki konne.

W związku z tym stanem rzeczy zwróciliśmy się w dniu wczorajszym do związku właścicieli taksówek w Łodzi, celem zasięgnięcia dokładnych informacji.

— Jaka jest wysokość opodatkowania na fundusz drogowy? — pytamy.

— Przeciętnie, 600 złotych rocznie przypada na taksówkę. Wynosi to więc 50 złotych miesięcznie. Ponieważ ta-

ksówka w pierwszym roku swej pracy czynna jest 25 dni w tygodniu, a w drugim już tylko 20 dni, ze względu na konieczność przeprowadzenia różnych remontów, nowy podatek obciąży taksówkę w wysokości 2 złotych dziennie.

— Czy taka suma istotnie zaciążyć może na budżecie właścicieli taksówek?

— W normalnej sytuacji — nie. Ale w obecnym okresie — w bardzo znacznym stopniu. Zarobki właścicieli taksówek kurczą się z dnia na dzień. O ile dawniej taksówka była w ruchu niemal bez przerwy, a w najgorszym wypadku miała 15 — kursów dziennie, obecnie jest ma 6 — 7, to już jest dobrze. Niektórzy właściciele taksówek, którzy sami prowadzą swe pojazdy, opowiadają, iż godzinami całymi czekają na pasażerów zmieniając co pewien czas miejsce postoju. Ludzie nauczyli się jeździć tramwajami, czyniąc w ten sposób oszczędności. W tych warunkach obciążenie 50-złotowe miesięcznie jest bardzo poważne.

Koszty remontów zasadniczych i drobnych oraz benzyny są niewspółmierne do zarobków. Koszty remontu motoru sięgają 800 złotych. W ciągu roku muszą być przeprowadzane prócz tego drobne remonty, celem naprawy uszkodzeń, powstałych z powodu fatalnego stanu bruków łódzkich. Łódzkie „kocie łby” spowodowały, iż resory przy taksówkach

muszą być naprawiane co miesiąc kosztem 30 — 50 złotych. Bruki te powodują również niszczenie opon, na które z tego powodu musimy wydatkować rocznie co najmniej 600 złotych.

— Jak przedstawiają się zarobki?

— Na początku każdego miesiąca wpływy są większe i wahają się w granicach od 20 do 30 złotych dziennie. W miarę jednak jak wyczerpują się pensje pracowników spadają i nasze zarobki i w ostatnim tygodniu miesiąca z trudem dochodzą do 8 — 10 złotych. Z tych pieniędzy co najmniej 30 proc. przypada na szofera. Biorąc zaś pod uwagę, że na przejazd 10 kilometrów potrzeba 2 litry benzyny, to przy zarobkach 10 złotych, na samą benzynę wydać musimy zł. 1.64 a na oliwę 10 groszy, a więc jedną piątą dziennego zarobku. Gdy do tego dodzie 2 zł. dziennego podatku na fundusz drogowy, nie pozostaje nam nic innego jak

zlikwidować taksówkę.

Po odliczeniu bowiem zarobku szofera pozostanie nam 3 złote dziennie. Z tych pieniędzy trzeba przeprowadzać remonty, a gdzie zarobek, gdzie amortyzacja kosztownego samochodu?

— Czy strejk jest rzeczą zdecydowaną?

— Tak. Niezależnie od tego, wystosujemy memoriał do ministerstwa pracy, podając dokładne koszty kalkulacyjne. Chodzi nam o wydanie noweli do ustawy, w której przewidziane byłoby ulgi dla samochodów zarobkowych. O ile nam się to nie uda, 90 proc. taksówek zostanie wyciąniętych. Nie jest to rzeczą błahą. W ten sposób bowiem około 70 tysięcy szoferów w całej Polsce pozostanie bez pracy, powiększając szeregi bezrobotnych.

Na tem zakończyliśmy te interesującą rozmowę. (— s —)

2.000 bezrobotnych znajdzie pracę przy budowie dworca na Polesiu, wiaduktu oraz linii kolejowej.

Wczoraj odbyło się plenarne posiedzenie komisji społecznej pośrednictwa pracy, zorganizowanej przez związek wchodzący w skład Polskiego Zespołu Pracy. Na posiedzeniu p. Modrzejewski złożył sprawozdanie z wyników konferencji z p. wicewojewodą Rożnieckim, z naczelnikiem wydziału pracy w urzędzie wojewódzkim p. Jagiełłą, ze starostą Rzewskim i firmą „Konstruktor”, która buduje domy dla pracowników umysłowych z polecenia zakładu ubezpieczeń (Z.U.P.U.).

Komisji przyrzeczono pełne poparcie przy angażowaniu robotników do prac, prowadzonych z funduszy państwowych i ustalono sposób polecania robotników na te roboty.

Jak wynika z list, złożonych przez związek zawodowy, posiadają one 2900 bezrobotnych, którzy otrzymać mają pracę. Prace te wyznaczone będą przy budowie kolei kaliskiej w kierunku do Częstochowy i Zduńskiej Woli, przy budowie dworca na Polesiu Widzewskim,

przy naprawie dróg i szos, przy budowie wiaduktu oraz przy robotach inicjujących przez instytucje społeczne, jak kasa chorych i Z. U. P. U.

Celem tej komisji jest przeprowadzenie zasady, że na roboty wszelkiego rodzaju mają być przyjmowani w pierwszym rzędzie bezrobotni, stale zamieszkał w Łodzi, w przeciwieństwie do lat ubiegłych, gdy przyjmowano element napływowy ze wsi, chętnie garnący się do Łodzi w okresie wiosny i lata. Element ten, składający się przeważnie z małorolnych chłopów lub ich rodzin, konkurował z robotnikami w ten sposób że godził się na znaczną redukcję płac, a w okresie zimowym powiększał kadry bezrobotnych, korzystających z zasiłków państwowych.

Obecnie wszystkie związki będą zgłaszały nazwiska bezrobotnych swych członków do komisji, do której z kolei napływać będą zapotrzebowania ze strony instytucji, prowadzących roboty. (i.)

Straszna katastrofa samochodowa.

11 osób ciężko rannych, samochód rozbity.

W dniu wczorajszym urząd śledczy w Łodzi otrzymał meldunek o strasznej katastrofie samochodowej, jaka miała miejsce na szosie z Turku do Kalisza obok wsi Malanów, w pow. tureckim.

Szczegóły katastrofy przedstawiają się następująco:

Z Turku w godzinach porannych wybrało się na przejażdżkę samochodową do Kalisza towarzystwo składające się z właściciela samochodu Mirona Kjeleckiego, żony jego Stefani, sędziego sądu grodzkiego w Turku i żony tegoż, oraz szofera Błaszczyka Józefa i jednego jeszcze z gości mianowicie Jana Ignacego wraz z żoną.

Gdy towarzystwo wracało z Kalisza około godziny 5-ej popołudniu koło wsi Malanów usiłowali wyminąć autobus, który zdażał w tymże kierunku, trzymając się nieprawidłowo lewej strony jezdni.

W pewnej chwili, przy wzmianku autobusu, ten skręcił raptownie wprost

na samochód osobowy, wskutek czego nastąpiło zderzenie.

Skutki były wręcz fatalne. Samochód osobowy został zdruzgotany, a znajdujący się w nim pasażerowie w liczbie 7 osób, odnieśli ciężkie uszkodzenia ciała.

Autobus zaś należący do Cwusza Kazimierza z Kalisza, uległ również zniszczeniu, zaś 4 znajdujących się w nim pasażerów, wśród których był również właściciel autobusu Cwusz, prowadzący osobiście autobus, uległo również ciężkim uszkodzeniom ciałesnym.

Natychmiast powiadomiony posterunek policji wezwał lekarza z Turku. Wszystkich rannych, po opatrzeniu, przewieziono do szpitala powiatowego w Turku.

Przeprowadzone dochodzenie policyjne ustaliło, że winę spowodowania katastrofy ponosi szofer samochodu osobowego, którego też aresztowano i przy łóżku wystawiono posterunek policyjny. (a)

Jej chłopczyk

— to —
PIEŚŃ ŻYCIA

zgnębionej matki i żony.

Jej chłopczyk

to piekło udręczeń przez które
brnie osamotniona kobieta.

Jej chłopczyk

to potęga uczuć matki.

Jej chłopczyk

to chluba kinematografii czeskiej.

Jej chłopczyk

to film którym cały świat jest olśniony

TEATR MIEJSKI.

Moskiewski Teatr Artystyczny wystawi dziś wtorek, „Rewizora” M. Gogola, a w środę i w czwartek sensacyjną sztukę Bułhakowa „Biała Gwardia”. Na czele rewelacyjnego zespołu tego stoi jeden z najznakomitszych aktorów współczesnych — Pawłow. Bilety w kasie zamawiać Teatrów Miejskich.

W próbach pod reżyserją K. Tatarkiewicza komedia amerykańska Anny Nicols „Trzykrotne wesele” oraz pod kierunkiem K. Kijowskiego „Ten, którego biją po twarzy” (dla występów Wojciecha Brydzińskiego).

TEATR KAMERALNY.

Dzisiaj, we wtorek, w środę i w czwartek w dalszym ciągu zasłużone laury zbiera ulubieniec Łodzi — Michał Znicz w arcyzabawnej komedji Franka „Interes z Ameryką”.

W próbach pod reżyserją E. Żyteckiego „Rozkosz uczciwości” L. Pirandella (dla występów Brydzińskiego).

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj i do czwartku włącznie ostatnie powtórzenia wybornego melodramatu T. Warchałowskiego „Dziewczę z fabryki”.

Najbliższą premierą w Teatrze Popularnym będzie przeżabawna komedia-wodewil W. Rapackiego „Ja tu rządzą”. Reżyseruje R. Urbanski.

Teatr Stanisławski w Teatrze Popularnym. W piątek raz jeden wystąpi w Teatrze Popularnym Moskiewski Teatr Artystyczny, dając głosną sztukę Gorkija „Na dzień”. — Ceny niższe. — Bilety w kasie zamawiać, ul. Piotrkowska Nr. 74.

DZIS KONCERT CHÓRU TOW. MUZ. „SZIR”.

Dzisiaj, we wtorek, dnia 28-go b. m., o godzinie 20.30 odbędzie się w Filharmonji inauguracyjny koncert chóru Tow. Muz. „Szir” pod dyr. I. Fajwiszysa w wykonaniu chórów Tow. oraz solistów: pp. Krapiwniczanki, S. Lewitina i H. Korna.

W programie muzyka klasyczna i żydowskie pieśni ludowe — W koncercie bierze również udział p. prof. St. Frydberg. Przy fortepianie — p. L. Lachsówna.

ŁÓDZKA ORKIESTRA FILHARMONICZNA.

Dzisiaj przyjechał do naszego miasta znakomity dyrygent Oskar Fried i rozpoczyna z orkiestrą próbę nieśmiertelnej IX-ej Symfonji Beethovena która na całym świecie wywiera na słuchaczy potężne wrażenie. Łódzka orkiestra filharmoniczna zostanie wzmocniona, a oprócz tego udział bierze kwartet solistów oraz chórów „Harmozin”.

Wielki koncert symfoniczny odbędzie ostatnim w sezonie bieżącym i odbędzie się w sali Filharmonji w nadchodzący czwartek, dnia 30-go b. m., o godzinie 9-ej wieczorem. Sądząc ze sprzedaży biletów, sala Filharmonji wypełniona będzie po brzości doborową publicznością.

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA.

Staraniem Czerwonego Krzyża w dniu dzisiejszym o godzinie 12-ej min 30 w poł w sali Polskiej Y.M.C.A., Piotrkowska Nr. 89, dr. Mięczyński Kon wygłosi odczyt n. t. „Higiena wychowania fizycznego”. — Wejście bezpłatne.

W. I. Z. O.

W środę, dnia 29 b. m., na wieczorze klubowym W.I.Z.O. p. dr. F. Praszkiar wygłosi odczyt na temat „Odrębność kuchni żydowskiej” i jej wpływ na zdrowotność.

Odczyt ten wzbudził wielkie zainteresowanie.

ZE STOW TECHNIKÓW.

Stowarzyszenie techników zawiadamia, że w środę dnia 29 b. m., o godzinie 8 i pół wieczorem w lokalu Stow przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 102 p. inż. Czesław Dąbrowski wygłosi sprawozdanie z ostatniego kursu ciepłego przy po-technice łwowskiej.

„NA ZACHODZIE BEZ ZMIAN”

Narodowa Federacja amerykańskich studentów nabyła film L. Majstona według dzieła Remarque'a „Na Zachodzie bez zmian” celem lemonstrowania tego filmu jednocześnie w 200 kolegiach Ameryki z tem, iż będzie wyświetlany ponownie co cztery lata. Ma to na celu zaznajomienie każdej ze świeżych generacji akademików z tem monumentalnym dziełem rebrnego ekranu, oddającym w całej jasności okrucieństwa wojny.

Film ten był demonstrowany na dworze Luksenburgskim w obecności Wielkiej Księżny, członków rządu oraz korpusu dyplomatycznego.

W Hollywood odbyło się uroczyste poświęcenie kino-akademii dla rozdania nagród. Poledzenie to, w którym wzięło udział 600 najbardziej znanych działaczy na polu amerykańskiej kinematografii przyznało nagrodę filmowi „Na Zachodzie bez zmian” w osobie insce-lizatora L. Majstona.

„Na Zachodzie bez zmian” wyświetla obecnie w Łodzi kinoteatr

„LUNA”.

Czy znacie swój kraj?

Miasto muzeów, szkół i piękna.

„Kraków północy”. — Tam, gdzie Prezydent Mościcki wziął ślub. — Miasto walecznych. — W Płocku niema kryzysu gospodarczego.

Oaza kultury, spokoju i dobrobytu w Polsce.

Gdyby mieszkańcy Łodzi, ci zwłaszcza, którzy nie mogą sobie pozwolić na dalsze i dłuższe wycieczki w kraju lub zagranicę, wiedzieli, ile przyjemnych i pożytecznych wrażeń daje wyjazd na 1 lub 2 dni do Płocka, oddalonego od Łodzi o niecałe 100 kilometrów — to niewątpliwie urządziłby oni częste i masowe wycieczki do tego miasta.

Płock dzisiaj już gospodarczo gawitujący silnie ku Łodzi, pod każdym względem jest miastem osobliwym w Polsce. Pomijam jego cudownie piękne położenie: to dla tych, którzy się lubują w rozkosznych pejzażach. A sam widok na panoramę Płocka od lewej strony Wisły, jako też widok z prawego i niemal pionowego brzegu, wznoszącego się o 50 metrów nad poziom Wisły jest rzeczycie podny widzenia i wdzięcznym obiektem dla fotografów i malarzy — jeśli już ktoś nie umie, lub też nie lubi pisać wierszy...

Ciekawsze stokroć rzeczy kryją się wewnątrz miasta. Co krok — to jakiś kawał historii — jakgdyby się chodziło po Krakowie. I może nie tyle godna za-

interesowania jest przeszłość Płocka, dawnej siedziby pierwszych naszych Piastów (obecnie Witos nie ma tu zwolenników) i dawnej stolicy Mazowsza — ile sam kult, z jakim ludność tutejsza odnosi się do tej przeszłości i ta niezmiordowana pieczołowitość nad jej zabytkami.

Płock posiada aż trzy muzea, z których każde przykuwa poprostu swemi ciekawymi zbiorami. Mamy tu muzeum „Towarzystwa Naukowego”, wraz z biblioteką, w której przechowywane są dzieła drukowane w drugiej połowie XV wieku, a więc z okresu pierwszych początków drukarstwa. Zbiorami Towarzystwa Naukowego zarządzają obecnie państwo prof. Rutscy i im w wielkiej mierze zawdzięczać należy, że człowiek, wszedłszy choćby na krótką chwilę, zapomina poprostu, że żyje w XX wieku i w mieście, które liczy niespełna 30 tysięcy mieszkańców! Biblioteka Towarzystwa Naukowego w Płocku to prawdziwa i niewyczerpana kopalnia wiadomości i dokumentów dla powieściopisarzy i historyków!

Następnie bogate jest również muzeum im. Prezydenta Mościckiego. Jak wiadomo, obecny Prezydent prof. Mościcki w roku 1892, uchodząc przed władzami rosyjskimi za granicę, w jednym z tutejszych kościołów — w głębokiej oczywicie tajemnicy przed moskalami, wziął ślub z dzisiejszą Panią Prezydentową Mościcką. Oczywiście Płock dumny jest z tego, iż tak ważne wydarzenie w prywatnym życiu dostojnika Państwa miało miejsce właśnie tutaj. Świadczy to z drugiej strony o niezwykle wyrobionym, że tak powiem — smaku w odnośzeniu się do dziejów ojczystych. Płock jest miastem o bogatej historii i do tej pory zachował wyraźną i piękną ambicję tworzenia historii.

W okresie wojny światowej Płock znajdował się w stanie ciągłej walki z władzami okupacyjnymi, za co też srodze złupiony został ciężkimi kontrybucjami. Podczas najazdu bolszewików w 1920 roku ludność Płocka wykazała taką ofiarnością mienia i krwi na rzecz obrony, iż ówczesny Naczelnik Państwa i Naczelnny Wódz Marszałek Piłsudski „za męstwo i waleczność” nadał miastu order „Krzyża walecznych”.

Niewątpliwie historyczną rolę odegrał Płock także na tle ruchu religijnego. Z jednej strony jest on siedzibą najstarszego bodajże w Polsce biskupstwa katolickiego — był terenem ścierających się ongiś pędów reformatorskich, a obecnie jest on także stolicą marjawitów.

Naturalnie, iż każdy przybysz znalazłszy się w Płocku, po zwiedzeniu starzych zabytków miasta poczuje nieprzpartą chęć zwiedzenia katedry oraz klasztoru marjawitów. Osobiście miałem zaszczyt być oprowadzanym po tym ciekawym i nawszkolnym w tem mieście, jakby miasteczku — przez generalnego wikariusza biskupa Próchniewskiego, sympatycznego i niezwykle inteligentnego człowieka. Oczywiście, bynajmniej nie jestem zwolennikiem marjawitów, zaskoczony jednak byłem ich wspaniałą organizacją pracy, zarówno społecznej i gospodarczej, jak i kulturalnej.

Również ruch umysłowy Płocka jest niezwykle jak na 30 tys. miasto. Wystarczy podkreślić, iż Płock posiada aż 6 szkół średnich, w tem 2 seminarja naukielskie, ponadto wspaniałe urzędowe w olbrzymim i nowym gmachu seminarjum duchowne (katolickie) — dalej szereg wielkich księgarń, jakich nie powstydziłaby się Łódź, oraz szereg wydawnictw periodycznych, w tem dwa dzienniki, wreszcie miasto posiada swój stały teatr.

Ruchowi umysłowemu odpowiada także uwidaczniające się na każdym kroku ożywienie ruchu gospodarczego i kulturalnego. I to może jest najciekawsze, że Płock, pamiętając dawną swą świetność czyni największe wysiłki, aby nawet w dobie dzisiejszego kryzysu nie dać się cofnąć w tył. Może z tej racji właśnie mieszkańcy należąc do różnych ugrupowań społecznych, wyznani i narodowości — zadziwiająco zgodnie pracują.

Kilka dni w Płocku spędza się zawsze z największą przyjemnością — w najbliższej zaś okolicy można również przyjemnie spędzić całe lato.

Dodać należy, iż z uwagi na bardzo wygodne połączenie kolejowe Łodzi z Płockiem ułatwione jest znacznie nawiązywanie bliższych stosunków handlowych z tem miastem. Zarówno miasto jak i okolica znajdują się w stanie pewnej zamożności (Płock był podobno pierwszym miastem w Polsce, które wprowadziło u siebie kanalizację i wodociągi) i jako klient dla łódzkiej wyrobów posiada on szereg walorów, które mogą być należycie wykorzystane przy nawiązaniu ściślejszego kontaktu.

Z powodu zgonu

s. t. p.

Stanisława Długoszewskiego

Dyrektora Banku Przemysłowców zgierskich

składamy pozostałej rodzinie głębokie współczucie

Rada i Zarząd Banku Ludowego w Zgierzu

Z powodu zgonu

s. t. p.

Stanisława Długoszewskiego

Dyrektora Banku Przemysłowców Zgierskich

składamy pozostałej rodzinie głębokie współczucie

Związek Przem. Włók. w Zgierzu

Krwawa zbrodnia nieproszonego gościa

Sąd skazał go na 4 lata ciężkiego więzienia.

W październiku ubiegłego roku łódzkie władze policyjne późną nocą otrzymały meldunek o

krwawej zbrodni na Widzewle.

Zamieszkały w tej dzielnicy, robotnik, Franciszek Kuc, uroczyście obchodził swe imieniny. Urządził on przyjęcie, na które sprowadził orkiestrę i zaprosił kilkunastu znajomych, podejmując ich najrozmaitszymi trunkami i smakowitemi zakąskami.

Przybyło również kilka niewiast.

Około godziny 11-ej rozpoczęły się tańce. Gdy towarzystwo bawiło się wesoło, ukazał się nagle w drzwiach mieszkania

nieproszony przez nikogo, Bolesław Krakowiak,

którego z gospodarzem łączyły bardzo luźne stosunki. Podszedł on do orkiestry i oświadczył, że nie znosi żadnych tang, ani innych modnych melodji, wobec czego żąda,

by zagrano krakowiaka,

który przedewszystkiem przypomina mu jego własne nazwisko.

Zgromadzeni zaprotestowali przeciw ko temu rozkazowi.

Do Krakowiaka podszedł jeden z gości Woźniak, i w grzecznej formie dał mu do zrozumienia, że

właściciel mieszkania nie życzy sobie, by on brał udział w zabawie.

Krakowiak nie chciał jednak wyjść i Woźniak był zmuszony go wypchnąć za drzwi.

Goście bawili się do świtu. Jak się okazało, Krakowiak ukrył się na podwórzu, chcąc się zemścić na Woźniaku, iż go wyrzucił. Gdy Woźniak wyszedł sam z mieszkania, Krakowiak zbli-

żył się doń z tyłu i zadał mu kilka głębokich ciosów

nożem w plecy.

Po dokonaniu krwawego czynu zbiegł.

Woźniakiem zajął się p. Franciszek Kuc. Wezwane pogotowie przewiozło rannego do szpitala, gdzie go poddano natychmiast operacji. Po paru miesiącach W. powrócił do zdrowia.

Krakowiak został aresztowany.

W dniu wczorajszym stanął on przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem sędziego Kozłowskiego, w asyście sędziów Wileckiego i Bara.

Oskarżał prokurator Nikitenko.

Krakowiak tłumaczył się na sprawie, że był pijany i obecnie nawet nie może sobie przypomnieć okoliczności krwawego zajścia.

Sąd, po zbadaniu licznych śladków skazał Krakowiaka na cztery lata ciężkiego włączenia.

as.

UROCZYSTE PRZEDSTAWIENIE W TEATRZE

Komitet obchodu święta narodowego 3-go Maja komunikuje za naszym pośrednictwem, że bilety na uroczyste przedstawienie wieczorne w Teatrze Miejskim, na którym wystawiona będzie narodowa komedjo-opera w 3-ach aktach według Wojciecha Bogusławskiego i J. N. Kamińskiego w układzie scenicznym i inscenizacji Zygmunta Nowakowskiego — „Krakowiaczy i Górale”, nabywać można od dnia 28 do 30-go kwietnia r. b. włącznie w biurze rady miejskiej, Pomorska Nr. 16, w godzinach od 10 rano do 2-ej po południu. Po tym terminie bilety pozostałe sprzedawane będą w kasie teatralnej.

Nieście pomoc

najbiedniejszym!

Zabytki przedhistoryczne w województwie łódzkim.

W dniu wczorajszym wyjechała do Turka specjalna komisja wojewódzka. Przyczyną wyjazdu była sensacyjna wiadomość o wykopaniu pod Turkiem starego cmentarza oraz wielu zabytków z okresu przedhistorycznego. Szczegóły znalezienia tych skarbow przedstawią się jak następuje:

Na gruncie gospodarza Franciszka Pilarka, mieszkańca wsi Cielce, gminy Grzybki pod Turkiem, podczas kopania żwiru natrafiono na szereg urn, doskonale zachowanych. W urnach tych znajdował się popiół i niedopalone kości.

Podczas kopania natrafiono na siekierę z kamienia bardzo kunsztownej roboty oraz kilkanaście przedmiotów z brązu i cyny w tem kilka naszyjników, bransolet i t. d.

Ponieważ wśród chłopów rozeszła się wiadomość, że znaleziono również skarby w złocie i srebrze, ciemny lud kilka urn rozbił.

Wobec powyższego na miejsce wyjechała specjalna komisja, która zajmie się zabezpieczeniem wartościowych zabytków historycznych. (p)

Samobójstwo

W mieszkaniu przy ul. Niecałej 33, na Chojnach targnęła się na życie Aniela Trzeciakowa. Napila się ona większej ilości jodyny. Desperatką zajęło się pogotowie. Nie chciała ona podać przyczyn swego rozpaczliwego czynu.

Magistrat musi zapłacić za tereny, zabrane przez okupantów niemieckich. Sensacyjne orzeczenie Sądu Najwyższego.

Od przeszło trzech lat istnieje na terenie m. Łodzi niesłychanie ciekawy spór, który przeszedł obecnie już przez wszystkie instancje sądowe. Spór ten toczy się między b. obywatelem łódzkim p. Frenklem a magistratem m. Łodzi a datuje się, od roku 1917, a więc od czasu okupacji.

Właścicielami terenów, położonych nad rzeką Łódka byli dwaj obywatele łódzcy pp. Dobranicki i Frenkel.

Do nich też zwróciły się władze okupacyjne z propozycją oddania im terenów, położonych tuż nad rzeczką.

Władze okupacyjne, niemieckie w tym czasie wypracowały plan, polegający na zasypianiu częściowym beużytecznej rzeczki, która

zatrzuwała powietrze w całej dzielnicy.

Po długotrwałych pertraktacjach i konferencjach obaj wyżej wymienieni obywatele postanowili zrezygnować ze swych terenów, oddać je władzom okupacyjnym, lecz

zażądał odszkodowania.

Okupanci wysunęli propozycję następującą: p. Dobranickiemu, właścicielowi placu przy ul. Nowomiejskiej 19, udzieliłi koncesji na budowę wielkiej hali targowej, p. Frenklowi zaś obiecali ekwiwalent w gotówce.

PP. Frenkel i Dobranicki na propo-

zycie tę, po kilkudniowym namyśle zgodzili się i władze okupacyjne przystąpiły do

zasypywania złownej rzeczki. Wynikiem tych prac było całkowite zasypianie tej rzeki i powstanie na tem miejscu dzisiejszego skweru oraz ulic Nowej i Nad Łódka.

P. Dobranicki, otrzymawszy koncesję na budowę wielkich hal targowych, zabrał się energicznie do roboty i hale te wybudował.

Stoją one na ul. Nowomiejskiej do dnia dzisiejszego.

Co się zaś tyczy p. Frenkla, to ten wyszedł na sprawie tej najgorzej. Bezpośrednio po oddaniu terenów okupantom otrzymał kilka tysięcy marek w gotówce, następną zaś ratę miał otrzymać po upływie 6 miesięcy. W międzyczasie jednak okupanci wycofali się z Polski i wszelkie pretensje p. Frenkla zostały tym sposobem pozbawione realnej podstawy.

Dopiero w roku 1927 p. Frenkel dowiedział się iż może dochodzić swych pretensyj od obecnych władz, a więc od magistratu m. Łodzi.

Bezwzględnie oddał sprawę adwokatowi, który skierował skargę do sądu.

Rozprawa w pierwszej instancji zakończyła się odrzuceniem pretensji p. Frenkla, sąd bowiem stanął na stanowi-

sku, że nie ma on prawa upominać się od magistratu pieniędzy za tereny oddane okupantom.

Niezadowolony z tego orzeczenia Frenkel skierował skargę apelacyjną do sądu apelacyjnego w Warszawie.

Lecz i tutaj spotkało go niepowodzenie, bowiem sąd apelacyjny wyrok I instancji zatwierdził, wychodząc z założenia, że za posunięcia okupantów polski samorząd nie powinien ponosić winy, ani odpowiedzialności prawnej.

Niezrażony temi niepowodzeniami, Frenkel skierował skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, powierzając sprawę dwum najwybitniejszym adwokatom stołecznym.

Sprawa w Sądzie Najwyższym odbyła się w ubiegłym tygodniu.

Sąd Najwyższy po rozpatrzeniu pretensji Frenkla uznał, że tereny zabrane Frenklowi stały się własnością miasta i magistrat powinien za nie zapłacić, zatem Sąd Najwyższy anulował wyrok obu instancji, przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Jak się dowiadujemy, sprawa ta w najbliższym czasie będzie rozpatrywana przez Sąd Okręgowy w Łodzi. (p)

Zjednoczenie ruchu zawodowego zostało uchwalone na wszechpolskim kongresie związków „Praca” w Łodzi. Wyrugowanie polityki partyjnej ze zw. zawodowych.

W ciągu całego dnia niedzielnego obradował w Łodzi kongres wszechpolski związków zawodowych „Praca”. Za daniem kongresu było w pierwszym rzędzie omówić sprawę konsolidacji ruchu zawodowego w Polsce.

Na kongres przybyli delegaci ze wszystkich ośrodków robotniczych w kraju. Obrady zagał poseł dr. Fichna, witając zebranych, potem przewodniczący objął radny inż. Wojewódzki.

Referat generalny obejmował sprawę kludacji związków „Praca” i połączenia ich z Polskim Zespołem Pracy, jednoczącym wszystkie związki zawodowe, z wyjątkiem związków klasowych, pozostających pod wpływami P. P. S. (C. K. W.) Referent podkreślił doniosłe znaczenie zjednoczenia związków zawodowych, nadmienając, iż dotychczasowe rozbiście uniemożliwiło przeprowadzenie szeregu akcji ekonomicznych oraz szeregu spraw z dziedziny ustawodawstwa społecznego. Po nieważ do Polskiego Zespołu Pracy przystępują organizacje silne, a razem stare i mające za sobą wieloletnie doświadczenie, spodziewać się należy, że praca Zespołu potoczy się odrazu na przód we właściwym tempie. Związek „Praca” już od dwóch miesięcy przygotowuje grunt do scalenia związków zawodowych, biorąc czynny udział w pracach komisji statutowej, regulaminowej i t. d.

Całkowite prace przygotowawcze zakończone zostaną w ciągu lata, albowiem organizacyjne zlanie się związków musi poprzedzić

szereg aktów formalno-prawnych, jak przekazanie majątku, opracowanie statutu i t. d. Najprawdopodobniej w początkach jesieni, wszystkie związki przestaną istnieć i działać samodzielnie. Centralne władze Polskiego Zespołu Pracy znajdować się będą w Warszawie, natomiast zarząd główny wólkniarczyć mieć będzie swą siedzibę w Łodzi.

Po referacie i koreferacie, zarządzone przerwy do godz. 3 po poł. Po przerwie kongres uchwalił następujące rezolucje:

„1) Kongres polskich związków zawodowych „Praca”, odbyty w Łodzi dn. 26 kwietnia, uznając konsolidację ruchu zawodowego w Polsce za słuszną i życiowo usprawiedliwioną, upoważnia na-

czelnie władze związkowe do prowadzenia dalszych pertraktacji.

2) Kongres stwierdza, że zjednoczenie ruchu zawodowego winno być stałym dążeniem polskich organizacji zawodowych.

3) Kongres kładzie nacisk, aby konsolidacja była jaknajszerszą i objęła też stare organizacje zawodowe oraz by zjednoczenie przeprowadzone było na platformie społeczno-zawodowej, a nie politycznej.

4) Jako jedna, z podstaw ideowych zjednoczenia zawodowego kongres, zgodnie z tradycją polskich związków zawodowych, uznaje samodzielną, bezpartyjność i niezależność ruchu zawodowego od stronnictw i grup politycznych.

5) Kongres wypowiada się za przeprowadzeniem zasady jaknajszerszego samorządu związków fachowych i uwzględnienia słuszych interesów głównych ośrodków produkcji. Kongres wypowiada się przeciwko bezwzględnej centralizacji.

6) Akcja konsolidacyjna winna być prowadzona przez zawodowców w ścisłym kontakcie z masami zorganizowa-

nymi w związkach, bowiem konsolidacja winna być ideowa, a nie mechaniczna. Przy jednoczeniu ruchu zawodowego należy kłaść nacisk przedewszystkiem na jakość zorganizowanych.

7) Przy jednoczeniu ruchu zawodowego winien być uszanowany dotychczasowy dorobek związków, moralny i materialny.

Powyzsza uchwała została przyjęta jednogłośnie. Po omówieniu innych aktualnych spraw, kongres uchwalił następujące rezolucje:

Kongres polskich związków zawodowych w Łodzi domaga się:

a) jaknajrychlejszego przeprowadzenia ustawy o ubezpieczeniu na starość i dla inwalidów pracy.

b) uchwalenia ustawy o zatargach zbiorowych.

c) jaknajśpieszniejszego uruchomienia robót publicznych.

W końcu przyjęto rezolucję, protestującą przeciwko podwyższeniu komornego w okresie kryzysu gospodarczego. Po dokonaniu wyborów władz, kongres o godz. 8 wiecz. został zamknięty. (—Is).

Włamanie do spółdzielni majstrów. Złodzieje chcieli się dostać do banku

Wczorajszej nocy dokonano zuchwalego włamania do spółdzielni przemysłowo-handlowej związku majstrów fabrycznych, mieszczącej się w lokalu przy ul. Żeromskiego 74/76.

Spółdzielnia ta egzystuje zaledwie od paru tygodni.

Włamywacze w nocy dostali się na posesję przy ul. Żeromskiego 72, bezpośrednio graniczącą z domem, w którym mieści się związek majstrów. Wybili onj duży otwór w murze i dostali się wprost do magazynu spółdzielni, w którym znajdowały się wszelkiego rodzaju towary.

Włamywacze nie zdążyli wszystkiego zabrać. Lupem ich padł tylko spory zapas obuwia, kilkanaście sztuk jedwabiu i trzydzieści kuponów towaru na ubrania. Łączna wartość skradzionych towarów wynosi

przeszło 10 tysięcy złotych.

Złoczyńcy szukali gotówki i spłodrowali wszystkie szuflady, lecz nigdzie nie znaleźli ani grosza.

Zaznaczyć należy, że nad spółdzielnią znajduje się

bank związku majstrów.

W banku tym w gabinecie dyrektora znajduje się ogniotrwała kasa, w której leżało przeszło 27 złotych w gotówce. Złoczyńcy próbowali się dostać do lokalu bankowego, lecz im to się nie udało.

Być może, że w czasie prac ktoś ich spłoszył.

Włamanie spostrzeżono dopiero wczoraj w godzinach rannych. Dyrektor spółdzielni p. Domagalski skomunikował się natychmiast z policją. Na ulicę Żeromskiego zjechali przedstawiciele władz śledczych.

Zarządzono obławę, w czasie której przytrzymało kilka osób, podejrzanych o udział w włamaniu. d.

FRANZENSBAD w CZECHACH

PIERWSZE ŚWIATOWE ZDROJOWISKO BOROWINOWE,

SŁYNNE UZDROWISKO DLA CHOROBY KOBIECYCH I CHOROBY SERCA, ŹRÓDŁA, OBFITUJĄCE W KWAS WĘGLOWY, WYBITNE SOLANKI GLAUBERSKIE.

LECZENIE CHOROBY KRWI, GOŚCICA, SKAZY MOCZANOWEJ, OTYŁOŚCI, ZAPARCIA.

Z POCZĄTKIEM I KONCEM SEZONU ZNACZNA ZNIŻKA CEN KAPIELOWYCH, MIESZKAN I UTRZYMANIA.

OTWARCIE SEZONU 16 KWIECZNIA.

PROSPEKTY I INFORMACJE WYSYLA NA ŻĄDANIE KURVERWALTUNG

Łódź — Pabjanice.

Uruchomienie komunikacji autobusowej.

Jak się dowiadujemy — wobec pozytywnego załatwienia sprawy zezwolenia na zorganizowanie komunikacji autobusowej na linii Łódź—Pabjanice, w dniu wczorajszym odszedł do Pabjanic z Łodzi pierwszy autobus firmy „Ursoruch”.

Z dniem dzisiejszym podjęta zostanie normalna komunikacja autobusowa między Łodzią a Pabjanicami.

Przejazd autobusem z Łodzi do Pabjanic kosztować będzie 80 groszy.

Choroby zakaźne.

Zanotowano 80 przypadków.

W ciągu ubiegłego tygodnia t. j. od dnia 19 do 25 kwietnia r. b. włącznie zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne:

Dur brzuszny 5 przypadków (w tygodniu poprzednim 8 przypadków), płonica 21 przypadków (19), błonica 31 przypadków (15), odra 7 przypadków (8), róża 2 przypadki (6), gorączka połogowa 13 przypadków (5), Heine-Melidina 1 przypadek (—).

Ogółem zanotowano w tygodniu ubiegłym 80 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tygodniu poprzednim 64 przypadków.

U nerwowo chorych i cierpiących psychicznie, łagodnie działająca naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” przyczynia się do dobrego trawienia, daje im spokój, wolny od cięzkomyśli sen. — Zadać w aptekach.

Miarodajne wyroki podatkowe Orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Z ostatniego orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego podajemy w streszczeniu kilka ciekawszych wyroków podatkowych:

1. CZY SPRZEDAŻ PRZEZ KOMORNIKA PODLEGA POD. OBROTOWEMU.

W konkretnym wypadku płatnik kwestionował w rekursie część przypisanego mu obrotu, twierdząc, że daną partię towaru sprzedał za jego długi komornik z licytacji publicznej. Sprawa w drodze skargi płatnika przeszła do N. T. A. — Trybunał stanął na stanowisku, że egzekucyjne sprzedaże dokonywane przez organa sądowe odbywają się nie na rachunek wierzyciela, lecz dłużnika, bowiem okoliczność, że z mocy ustawy wolę właściciela towaru zastępuje decyzja władz sądowych — w niczym nie zmienia samego charakteru sprzedaży. Wobec tego Trybunał oddalając skargę, uznał, że od kwot wyegzekwowanych przez komornika w drodze sprzedaży licytacyjnej towarów należy płacić podatek obrotowy.

2. POTRĄCALNOŚĆ BONIFIKAT W PODATKU OBROTOWYM.

W zasadniczej tej kwestii wypowiedział się Trybunał w sprawie jednej z warszawskich spółek akcyjnych. NTA, interpretując 5 art. ustawy o pod. przemysłowym, stanął na stanowisku, iż w wypadku, gdy strony zawierające umowę kupna — sprzedaży umówiły się o cenę niższą od normalnej, określając różnicę jako bonifikatę, — obrotem podatkowym jest tylko ta niższa cena, choćby w fakturze figurowała cała cena normalna z wykazaniem bonifikaty; nieistotne jest przytem, w jaki sposób została transakcja zaksięgowana. Jeżeli jednak bonifikata nastąpiła w innym okresie podatkowym nie jest ona potrącalna z obrotu. Rozróżnienie wprowadzone przez NTA co do okresu udzielenia bonifikaty — jako nie wydatkowane z samej istoty bonifikaty — nasuwa pewne wątpliwości; ponieważ zaś w chwili obecnego kryzysu kwestia bonifikat za stare transakcje jest na porządku dziennym prawie w każdym przedsiębiorstwie i posiada znaczną doniosłość praktyczną — pożądane byłoby ponowne rozważenie zagadnienia

Cyfry mówią,

że jest już cokolwiek lepiej.

W marcu r. b. zaprotestowano w Polsce według danych G. U. S. ogółem 453,100 weksli na sumę 121,1 milj. zł., wobec 413,800 sztuk wartości 118,2 milj. zł. w lutym r. b., a 529,100 sztuk wartości 131,3 milj. w marcu 1930 r. W pierwszym kwartale b. r. zaprotestowano ogółem weksli na sumę 364,8 milj. zł.

Protesty weksli w poszczególnych województwach wyrażały się w marcu w cyfrach następujących (pierwsza cyfra ilość weksli w tysiącach sztuk, druga wartość w milionach złotych): m. st. Warszawa 84,5 (28,5), woj. warszawskie 29,6 (16,2), łódzkie 52,6 (12,5), (w tem Łódź) 26,4 (6,8), kieleckie 51,2 (10,3), lubelskie 34,1 (7,6), białostockie 27,5 (4,8), wileńskie 18,1 (3,9), (w tem Wilno) 12,3 (3,1), nowogrodzkie 8,9 (1,7), poleskie 14,1 (2,4), wołyńskie 22,7 (4,9), poznańskie 25,9 (11,7), w tem Poznań 9,2 (5,8), pomorskie 10,7 (6,4), śląskie 12,3 (4,3), (w tem Katowice) 3,8 (1,7), krakowskie 23,1 (6,3), lwowskie 22 (6,4), (w tem Lwów) 10,1 (3,4), stanisławowskie 9,0 (1,8), tarnopolskie 6,8 (1,4).

przez NTA w składzie zwiększonym.

3. EKSPORT DO GDAŃSKA A PODATEK OBROTOWY.

Ustawa postanawia, że od podatku obrotowego jest zwolniony eksport fabrykatów i półfabrykatów oraz transakcje wynikające z obrotu uszlachetniającego. W konkretnym wypadku krakowskiej firmy H. Lichtig i Syn powstało zagadnienie czy wywóz do Gdańska jest objęty tem zwolnieniem. Należało więc rozstrzygnąć kwestję, czy wywóz „eksportem” w danym wypadku obejmuje wywóz towarów poza granicę celną państwa, czy też poza jego granicę polityczną. Rozporządzenie ministerstwa skarbu stoją na stanowisku, że chodzi tu o granicę celną. NTA na podstawie rozważenia woli ustawodawcy doszedł do tegoż samego wniosku, uznając tem sa-

mem, że eksport do wolnego miasta Gdańska nie korzysta ze zwolnienia od podatku obrotowego.

4. CZY KARY ZA ZWŁOKĘ OD PODATKU DOCHODOWEGO SĄ POTRĄCALNE OD DOCHODU.

NTA na tle konkretnego wypadku uznał co następuje: Według ustawy od ogólnego dochodu należy dla celów podatkowych odliczyć bezpośrednie daniny państwowe i samorządowe z wyjątkiem danin wyliczonych ściśle w ustawie m. in. z wyjątkiem podatku dochodowego. Wyjątki te nie mogą być interpretowane rozciągle. Wobec tego, że kary za zwłokę oparte są na samodzielnym przepisie i stanowią samodzielną daninę, chociażby należały się od podatku dochodowego ulegają potrąceniu od dochodu.

Upadłości i układy.

Józef Majer Rozenblum, prowadzący przedsiębiorstwo sprzedaży manufaktury w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr. 19 w kwietniu 1930 r., wniósł do sądu handlowego podanie o udzielenie mu odroczenia wypłat, jednakże w przeddzień rozprawy w tym przedmiocie wniósł drugie podanie, w którym prosi o pozostawienie podania o odroczenie wypłat bez rozpoznania i ogłoszenie mu upadłości.

Sąd, stosownie do prośby Rozenbluma ogłosił mu upadłość, chwilę otwarcia oznaczając tymczasowo na dzień 17 maja 1930 r., kuratorem, a następnie syndykiem mianowano adwokata Michała Knepla.

Upadły oddany został pod dozór policji.

Zebrani wierzyciele w dniu 11 kwietnia 1931 r. zawarli układ na następujących warunkach; upadły Rozenblum zobowiązuje się zaspokoić pretensje wszystkich wierzycieli w wysokości 40 proc. płatnych w trzech ratach bez procentu, przy czem pierwsza rata w wysokości 10 proc. płatna będzie w ciągu 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ, druga rata w wysokości 15 proc. po upływie 18 miesięcy, oraz trzecia również w wysokości 15 proc. — po upływie 23-ech miesięcy.

Sąd w dniu wczorajszym układ powyższy zatwierdził, niewypłacalność Rozenbluma uznał za usprawiedliwioną i zakwalifikował go do przywrócenia mu czci kupieckiej.

W listopadzie 1929 r. ogłosił sąd upadłość Wilhelmowi Pfeiferowi, prowadzącemu przedsiębiorstwo wyrobu pończoch p. f. „Wilhelm Pfeifer w Aleksandrowie. Kuratorem, a następnie syndykiem mianowany został adwokat Marko wicz. Upadłego oddano pod dozór policji.

Na zebraniu wierzycieli w dniu 21 lutego 1931 r. pełnomocnik upadłego za proponował układ następującej treści, upadły Pfeiffer zapłaci 30 proc. nominalnych sum wierzytelności bez procentów i kosztów w ciągu trzech lat po 10 proc. w trzech równych ratach, z których pierwsza płatna jest po upływie roku od daty uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ, a następnie dwie raty płatne są w odstępach rocznych.

Układ ten został większością głosów przyjęty i przedstawiony sądowi do zatwierdzenia, jednakże wierzyciel Aron Rozenkranc złożył skargę.

Sąd, zważywszy, że układ, zawarty został zgodnie z przepisami, że ze strony wierzycieli sprzeciwów nie zgłoszono z wyjątkiem wierzycieli Arona Rozenkranc, skarga którego nie podlega uwzględnieniu, gdy stanowisko w tym przedmiocie sędziego komisarza i syndyka tymczasowego sąd w zupełności podziela, tembardziej, że Sądowi wiadomo,

Ani grosza kredytu
bez zasięgnięcia informacji w Biurze
WYWIAD KREDYTOWY
Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą,
SRÓDMIEJSKA Nr. 20 (Cegielińska 15) tel. 129-30.

że Aron Rozenkranc zawodowo trudni się prowadzeniem spraw inkasowych z weksli protestowanych i roszczenia jego, jako wierzyciela, pochodzą z tytułu cesji z weksli protestowanych, sporządzone po proteście weksli, postanowił skargę wierzyciela Rozenkrancę pozostawić bez uwzględnienia, niewypłacalność Wilhelma Pfeiffra uznać za usprawiedliwioną i zakwalifikować go do przywrócenia mu czci kupieckiej, oraz układ, zawarty przez tegoż Pfeiffra, ze swymi wierzycielami, na warunkach wyliczonych w protokole ogólnego zebrania wierzycieli z dnia 21 lutego 1931 r. zatwierdzić.

Józefowi Dawidowiczowi, prowadzą-

900.000 złotych różnicy dają nowe stawki podatku od nieruchomości.

Jak już w swoim czasie donosiliśmy, ministerstwo spraw wewnętrznych zakwestjonowało uchwałę rady miejskiej w Łodzi, w sprawie podatku od nieruchomości. W związku z tem magistrat zmuszony był opracować nowe stawki tego podatku. Stawki te zostały już opracowane i podane do wiadomości rady miejskiej.

Według zarządzenia ministerstwa, domy I-ej kategorii (w których conajmniej 50 proc. stanowią mieszkania jednopokojowe) płacić będą następujące stawki:

Przy ogólnej sumie komornego, nie przekraczającej zł. 2.000 — 25 proc. podatku państwowego. Przy ogólnej sumie komornego, nieprzekraczającej zł. 4000 — 50 proc. podatku państwowego. Przy ogólnej sumie komornego przekraczającej 4000 zł. — 75 proc. podatku państwowego.

Domy kategorii II-ej (w których znajdują się mieszkania większe, niż jednopokojowe) opłacać będą miejski podatek w wysokości 100 proc. podatku państwowego.

Różnica, jaka powstała dzięki zarządzeniu ministerstwa stanowi około 900 tysięcy złotych rocznie.

Wiadomości gospodarcze

O przymusie kartelowym.

W dniu dzisiejszym odbędzie się w Stowarzyszeniu fabrykantów przemysłu słu włókienniczego zebranie sekcji producentów tkanin bawełnianych celem zastanowienia się nad projektem ustawy o przymusie kartelowym, nadesłanym stowarzyszeniu do zaopiniowania przez izbę przemysłowo-handlową. Dowiadujemy się z rozmów przeprowadzonych z członkami powyższego stowarzyszenia, iż sekcja do projektu odnosi się negatywnie.

„Strejk“ kupców.

Dnia 24 b. m. odbył się w Lublinie „strejk“ protestacyjny kupców w postaci zamknięcia wszystkich sklepów w związku z wysokimi wymiarami podatkowemi oraz ostrą akcją egzekucyjną władz skarbowych. Strażkujący kupcy zapowiedzieli stałe zamknięcie sklepów i przesłanie kluczy izbie skarbowej. -c-

cemu przedsiębiorstwo pod firmą „Produkcja włókiennicza Józef Dawidowicz“ wyrób i sprzedaż manufaktury w Łodzi przy ul. Zielonej nr. 10 w styczniu r. b. udzielił sąd odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy.

Obecnie Dawidowicz, przewiduje nie możliwość przeprowadzenia przewidzianego planu sanacyjnego w okresie pierwszych trzech miesięcy, z powodu stale wzrastającego kryzysu gospodarczego zwrócił się do sądu z prośbą o zarządzenie otwarcia postępowania układowego.

Propozycje układowe przedstawił następujące należności wszystkich wierzycieli firmy „Produkcja Włókiennicza Józef Dawidowicz“, oraz Józefa Dawidowicza osobiście, zostaną bez procentów i kosztów uiszczona w pełnej wysokości (100 proc.), płatnych w dwóch ratach po 50 proc. każda, z których pierwsza będzie płatna po upływie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ, zaś druga rata po upływie dwudziestu czterech miesięcy od tejże daty.

Sąd na ostatniej swej sesji zarządził otwarcie postępowania układowego, z zaznaczeniem, że o ile wierzyciele tego zażądają, otrzymają zabezpieczenie hipoteczne.

Giełda pieniężna.

PAPIERY PROCENTOWE. 3 proc. poź. budowl. — 47, dolarówka — 52,75, 5 proc. poź. konw. — 49,25, 6 proc. poź. dolarowa — 73,5, 4 proc. poź. inw.—90, 4 i pół proc. L.Z. Z. — 52,25, 4 i pół proc. L. Z. m. W-wy — 53,75, 8 proc. L. Z. m. Warszawy — 58,25, 8 proc. L.Z. m. W-wy — 73,5.

AKCJE. Bank Polski — 128,5, Bank Handlowy — 198, Bank Zw. Sp. Zar. 65, Siła i Światło — 50, Warsz. Cukier 29,5, Firley — 10,5, Węgiel — 29, Nobel — 5, Lilpop 20,75, Modrzewów — 7, Ostrowieckie — 49, Rudzki — 10,5, Starachowice — 11,6.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 25 kwietnia, Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 5,80, luty 5,84, marzec 5,89, kwiecień 5,48, maj 5,48, czerwiec 5,52, lipiec 5,56, sierpień 5,60, wrzesień 5,65, październik 5,68, listopad 5,72, grudzień 5,76 Loco 5,62.

Aleksandria 25 kwietnia, Bawełna egipska — zamknięcie, Sakellaridis: styczeń 17,64, maj 15,67, lipiec 16,22, listopad 17,29, Ashmouni: czerwiec 11,49, sierpień 11,79, październik 12,22, grudzień 12,46.

Nowy York, 25 kwietnia, Bawełna amerykańska — zamknięcie: Loco 10,10, Kontrakty: styczeń 11,07, luty 11,15, marzec 11,27, maj 10,10, czerwiec 10,21, lipiec 10,36, sierpień 10,48, wrzesień 10,61, październik 10,70, listopad 10,81, grudzień 10,94.

Nowy Orlean, 25 kwietnia, Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 11,06, marzec 11,24, maj 10,16, lipiec 10,34, październik 10,69, grudzień 10,92, Loco 9,85.

RADJOPROGRAM

**PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ
POLSKIEGO RADJA.**

WTÓREK, dnia 28-go kwietnia.
Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil, Piotrkowska Nr. 160, 13.15—13.25: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin, 13.25—14.35: Przerwa, 41.35—14.50: Chwilka lotnicza „Szybownictwo” — wygłosi kpt. Adamowicz (tr. z Warszawy), 14.50—15.15: Odczyt z Katowic, „Górny Śląsk w okresie plebiscytu” — wygłosi p. Olga Regorowiczowa, 15.15—15.30: Przerwa 15.30—15.50: Odczyt dla maturzystów p. t. „Związki tajne w Polsce” — wygłosi prof. H. Mościcki (tr. z Warsz.), 15.50—16.10: Odczyt dla maturzystów p. t. „Orzeszkowa” — wygłosi prof. Z. Szwejkowski (trans. z Warszawy), 16.10—16.15: Komunikat dla żeglugi i rybaków, 16.15—17.15: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy, 17.15—17.40: Transmisja z Poznania, Pogadanka akademicka p. t. „Młodość na antenie”, 17.45—18.45: Popularny koncert symfoniczny w wykonaniu ork. Filh. Warsz pod dyr. Grzegorza Fitelberga, 1) Saint-Saens: Wstęp do oratorium „Potop”, 2) Charpentier: Fragmenty z suity „Wrażenia z Włoch”, 3) Debussy: Nokturn, 4) Ravel: Suita „Ma Mere l'Oye”, 18.45—19.10: Rozmaitości, 19.10—19.25: Komunikat Izby Przem.-Handl. w Łodzi, program na dzień następný, 19.25—19.35: Płyty gramofonowe, 19.35—19.50: Prasowy dziennik radiowy z Warszawy, 19.50—23.10: Transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie opery „Manru” Ignacego Paderewskiego 23.10—23.20: Komunikaty: Pat., meteorologiczny, policyjny sportowy i inne, 23.20—24: Muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

ŚRODA, dnia 29-go kwietnia.

Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil, Piotrkowska Nr. 160, 13.15—13.25: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin, 13.25—14.50: „Radjokronika” — wygł. dr. M. Stępowski (tr. z Warszawy), 15.15—15.30: Przerwa, 15.30—15.50: Odczyt dla maturzystów p. t. „Europa i olśka” przed wojną światową” — wygłosi dr. Wacław Lipiński (tr. z W-wy), 15.50—16.10: Odczyt dla maturzystów p. t. „Zeromski” — wygłosi prof. St. Adamczewski (tr. z Warszawy), 16.10—16.15: Komunikat dla żeglugi i rybaków, 16.15—16.45: Program dla dzieci 1) Zagadki i szardy poddyktuje Henryk Ładosz 2) Kwadrans literatury słowiańskiej dla dzieci starszych i młodzieży, 16.45—17.15: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy, 17.15—17.40: Odczyt dyr. Smigielskiego p. t. „Zwalczanie marnotrawstwa w przemyśle i w życiu publicznym” (tr. z Warszawy) 17.45—18.45: Koncert popularny w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozmińskiego (trans. z Warszawy) 18.45—19.10: Rozmaitości, 19.10—19.25: Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi i odczytanie programu na dzień następný, 19.25—19.40: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy 19.40—19.55: Prasowy dziennik radiowy z Warsz., 20—20.15: Wśród książek, przegląd najnowszych wydawnictw omówi prof. H. Mościcki (tr. z Warsz.), 20.15—20.30: Odczyt muzyczny ze Lwowa, 20.30—21.15: Koncert kameralny z Warszawy w wykonaniu kwartetu Ireny Dubiskiej, I Dubiska (I skrzypce), Mieczysław Fliedera (II skrzypce), Mieczysław Zaleski (altówka), Zofia Adamska (wiolonczela), 1) Haendla-Halvorsena Passacaglia na skrzypce i wiolonczelę 2) Beethovena Kwartet smyczkowy op. 18 Nr. 5 (tr. z W-wy) 21.15—22.05: Audycja literacko-muzyczna poświęcona Japonii (tr. z W-wy) 22.05—22.35: Audycja słowiańska (tr. z Warszawy), 22.35—24: Komunikaty: Pat., meteorologiczny, policyjny, sportowy oraz muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

Lekarz-dentysta

F. Korowicz-Kopciowska

ordynuje codziennie od g. 9-ej do 2-ej.
Moniuszki № 5, tel. 106-83.

Dziś i dni
następnych!

Dziś i dni
następnych!

Na Zachodzie bez zmian

Według słynnej powieści **E. M. REMARQUE'A.**

Ten gigantyczny epos, zaczerpnięty z prawdziwego życia, w całym bezmiarze realności i potęgi uniesmierzelniony na filmie, żyć będzie wiecznie i jako film wywiera jeszcze większe wrażenie niż głośna powieść Remarque'a

Początek seansów o godzinie 3.30 po poł., w soboty i niedziele o godz. 12-ej w południe. — Ceny miejsc mimo wysokiego nakładu kosztów nie podwyższone. — Passepartout i wszelkie bilety ulgowe, premjowe i bezpłatne nieważne aż do odwołania. — Przedsprzedaż biletów w kasie kinoteatru codziennie od 12—2. — Uprasza się o przybywanie na wcześniejsze seanse dla uniknięcia natłoku.

**Dr. Wieliński zostaje nadal
przewodniczącym wydziału finansowego
magistratu.**

Wiadomość agencji reporterskiej „Bip” o zamiarze odebrania p. dr. Wielińskiemu jego resortu (przewodnictwa w wydziale finansowym) podaliśmy z zastrzeżeniem i na odpowiedzialność tej agencji. W dniu wczorajszym otrzymaliśmy od p. prez. Ziemięckiego list, który poniżej zamieszczamy:

„Do
Redakcji „II. Republiki”,
w miejscu.

W związku z wiadomością Biura Informacji Prasowych (B. I. P.), zamieszczonej w Nr. 114 „II. Republiki” z dnia 27 kwietnia 1931 roku p. t.: „Prezydium Magistratu odbiera wiceprez. Wieliń-

skiemu kierownictwo Wydz. Fin.”, Magistrat m. Łodzi — na podstawie art. 21 i 22 „Dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych” (Dziennik Praw P. P. Nr. 14/1919, poz. 186) — prosi o opublikowanie, iż wiadomość powyższa całkowicie nie odpowiada prawdzie. W szczególności nieprawdą jest, jakoby prezydium magistratu postanowiło odebrać p. wiceprezydentowi dr. Wielińskiemu przewodnictwo wydziału finansowego i jakoby p. wiceprezydent dr. Wieliński miał reprezentować p. prezydenta miasta w komisji poborowej.

Prezydent:
B. Ziemięcki.

**Przeciw obniżaniu płac.
Pracownicy umysłowi w Warszawie wypowiedzieli się za strejkem.**

Wdnju wczorajszym w sali związku handlowców w Warszawie odbyła się konferencja zarządu związków zawodowych pracowników umysłowych prywatnych, z udziałem 80 osób, reprezentujących 15 związków liczących na terenie Warszawy około 16.000 członków. Tematem konferencji była sprawa częściowo już zastosowanej i grożącej niżki płac pracownikom prywatnym, oraz sprawa kontraktacji z ich stron.

Większość obecnych wypowiedziała się zasadniczo
za strajkiem.

Ze względu na powagę tego środka uchwalono rezolucję, zalecającą przed przystąpieniem do akcji strajkowej zorganizowanie na terenach poszczegól-

nych związków zebrań i zgromadzeń, poświęconych omówieniu tej akcji. — Uchwały zgromadzeń poszczególnych związków nadesłane zostaną w określonym terminie władzom wykonawczym centralnej organizacji. Ponadto w czasie dyskusji stwierdzono, że niżka cen jest w odniesieniu do artykułów pierwszej potrzeby iluzoryczna, i że w chwili obecnej ceny te wykazują

wyraźną tendencję zwyżkową, co przy obciążeniu płac czyni budżety rodzinne nierealnymi.

Po ożywionej, chwilami bardzo namiętnej dyskusji, przekazano uchwalone rezolucje władzom wykonawczym C. O., celem opracowania szczegółowego planu. Walne zgromadzenie prywatnych pracowników umysłowych w Warszawie odbędzie się 10 maja b. r. Wiec pracowników umysłowych w całej Polsce w myśl uchwał komitetu wykonawczego C. O. odbędą się w dniach między 3 i 17 maja b. r. Ponadto wydane zostaną specjalne broszury, jak również C. O. wystąpi do poszczególnych klubów sejmowych w związku ze sprawą niżki płac.

**RABKA
PENSJONAT DLA DZIECI**

„POD URWISEM”
czynny od 8 maja r. b. — Przyjmuje dzieci od lat 4-cho. — Informacje i zamówienia do 1 maja w Łodzi ul. Cegielińska 55 (dawnej 87), tel. 213-41., później w Rabce
FELICJA SZYDŁOWSKA.

**DR. MED.
SZMERŁOWSKI**

Akuszerek-Ginekolog
Przyjm. od 3—5 i 7—8.
Piotrkowska 17, tel. 107-13.

„On jej czule szepcze
w uszko...”

ON

to „złoty chłopak” Maurice

CHEVALIER

ONA

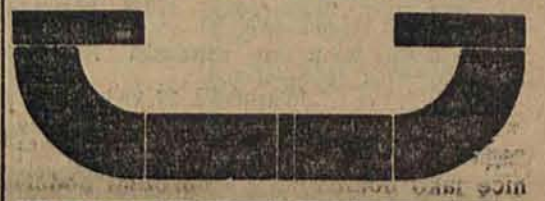
to śliczna Iwonna

VALLEE

Oboje

grają role główne w wesołym przeboju sezonu filmowego p. t.

KAWIARENKA

Wszystko w porządku...

**W magistracie panują
harmonia i takt.**

Do
Redakcji „II. Republiki”,
w miejscu.

W związku z artykułem p. t. „Awantury w Magistracie”, zamieszczonym w Nr. 113 „II. Republiki” z dnia 26-go kwietnia 1931 roku — Magistrat m. Łodzi, na podstawie art. 21 i 22 „Dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych” („Dziennik Praw P. P.” Nr. 14/1919, poz. 186), prosi o opublikowanie następującego sprostowania takimi samymi czcionkami i w tym samym dziale, co sprostowany artykuł.

Przedstawiony w powyższym artykule przebieg obrad Magistratu nie jest zgodny z prawdą.

Sprawa przekroczeń budżetowych wniesiona została na posiedzenie Magistratu przez p. wiceprezydenta Wielińskiego w porozumieniu z p. prezydentem Ziemięckim i była przedmiotem rzeczowej i spokojnej debaty, w wyniku której wnioski Wydziału Finansowego, zmierzające do uregulowania tych przekroczeń zostały przyjęte.

Nieprawdą jest, jakoby podczas debaty nad sprawą wydatków na kształcenie Tadeusza Woźniaka w gimnazjum w Stopnicy miała miejsce jakaś „awantura”; prawdą jest natomiast, iż p. ławnik Portal zaprotestował przeciwko użyciu przez p. wiceprezydenta dr. Wjelińskiego słów „nielegalne zarządzenie”, jednakże oświadczenie p. ławnika Portal nie zawierało jakiegokolwiek groźby pod nicyim adresem.

Jak wynika z powyższego, zarówno tytuł wspomnianego artykułu, jak i komentarze o rzekomej „atmosfera” na posiedzeniach Magistratu nie odpowiadają faktycznemu stanowi rzeczy.

Prezydent
B. Ziemięcki.

**I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi
„SPLENDID”**

NARUTOWICZA 20

Najnowsza para kochanków filmowych, pełni temperamentu i elegancji

LILJANA HARVEJ I HENRY GARAT

w uroczej dźwiękowej operetce filmowej wytwórni „UFA” p. t.

„Z rozkazu Księżniczki”

Najweselejsze przygody miłosne zakochanej księżniczki. Matrymonjalne kłopoty ministra dworu Nadworny detektyw „Pipac” prześladowany przez niepowodzenia.

WSPANIAŁA imponująca rozmachem dawno niewidziana WYSTAWA.

Aparatura dźwiękowa Western Electric. — Początek seansów o godz. 4 pp. — Passepartout prócz urzędowych nieważne. — Do godz. 6-ej ceny miejsc: **zł. 1—, 1.50, 2—, i 250.**

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH.

MIŁOŚĆ INCOGNITO.

B. prezydent Wojciechowski Kim jest tajemniczy osobnik, przybędzie do Łodzi na uroczystości spółdzielcze. postępujący się 6-ma fałszywymi paszportami

W tygodniu od 14 czerwca r. b. do rocznym zwyczajem, rada okręgowa związku spółdzielni, organizuje na terenie Łodzi i okręgu tydzień propagandowy ruchu spółdzielczego.

W roku bieżącym, z racji przypadającej 25-letniej rocznicy rozpoczęcia masowego ruchu spółdzielczego na terenie Łodzi, tydzień propagandowy połączony będzie z uroczystościami jubileuszowymi.

Rada okręgowa zw. społ. rozsyła już obecnie zaproszenia i czyni przygotowania, aby uroczystości te wypadły jaknajbardziej imponująco.

Na zjazd do Łodzi przybywa p. Stanisław Wojciechowski b. Prezydent Rzeczypospolitej, który jak wiadomo był jednym z pierwszych organizatorów ruchu spółdzielczego na terenie okręgu łódzkiego.

Szczegółowy program tygodnia spółdzielczego przedstawia się następująco: 1) manifestacja publiczna (pochody, wiece), 2) akademie z przemówieniami, dotyczącymi historii rozwoju spółdzielni, 3) zabawy ludowe i zabawy dla dzieci, 4) konkursy wystaw w sklepach spół-

dzielczych, 5) propaganda spółdzielczości przez rozdawanie ulotek i broszur.

Niezależnie od tej akcji rada okręgowa zw. społ. zwróciła się do kuratorium o zezwolenie na propagandę spółdzielczości w tygodniu spółdzielczym w szkołach powszechnych i średnich. (a)

Czy plagiat jest przestępstwem? Dawniej zapatrywano się na tę sprawę zupełnie inaczej

Tak zwany plagiat, czyli sztuka publikowania obcych utworów pod własnym nazwiskiem, jest conajmniej tak samo stara, jak każda inna dziedzina sztuki i wymaga wiele fachowych wiadomości, które w tej dziedzinie, jak w każdej innej, stanowią o wartości mistrza. Dopiero czasy dzisiejsze uznały wszelki plagiat za rzecz zdrożną, w czasach dawniejszych dominował pogląd, że nawet plagiat może być w pewnych warunkach uważany jako „własna twórczość”. W starych zbiorach poezji perskich plagiat pielęgnowano jako sztukę, którą studiowano podobnie jak i inne gałęzie wiedzy niezbędnej dla poety.

Teoretycy plagiatu wypisywali obszernie dzieła, usprawiedliwiając jego racje bytu, a w niektórych wyższych uczelniach profesorowie wpajali laknawym wiedzy studentom zasady kradzieży duchowej.

Według zapatrywań tych mistrzów, stworzenie kunsztownego plagiatu nie jest rzeczą łatwą i każdy profesor literatury potrafił odróżnić prawdziwy plagiat, oparty na określonych zasadach od zwykłego, nieudolnego przyswojenia sobie cudzych myśli.

Największym teoretykiem plagiatu był znakomity poeta Kabus, który żył w II wieku i którego „pobocznym” urzędem dochodów było sprawowanie urzędu króla, panującego nad Gilanem, wielkim obszarem ziemi, równającym się dzisiejszym Niemcom.

W dziele swym p. t. „O dozwolonym i zabronionym plagiacie” dowodzi on, że poeta, który zyskał sobie prawo obywatelstwa w literaturze, lecz przypadkowo nie ma żadnych oryginalnych pomysłów, czyli nie jest w stanie powiedzieć coś nowego, posiada całkowite prawo korzystania ze skarbów przeszłości. Czynem tym wykazuje on nie tylko wielki szacunek wobec poety, którego utwory wydaje jako własne, lecz również doskonałą znajomość literatury, która pozwalała mu w ciągu długich lat pracować twórczo, mimo braku własnych pomysłów. Za szczególnie godne pochwały uznać należy popelnianie plagiatu na utworach nieznanymi poetów, gdyż w ten sposób do wiadomości szerokich sfer przedostają się myśli, które do niedawna znane były tylko nielicznym jednostkom.

Królewski teoretyk plagiatu poucza

Przed kilku dniami w restauracji warszawskiej „Pod setką” (Marszałkowska 100) przytrzymał jakiegoś pijanego mężczyznę, który nie chciał uregulować rachunku, wynoszącego 26 złotych.

W komisariacie przytrzymał stał policji czyni opór. Nie podał on swe

go nazwiska i twierdził, że

nie da się zrewidować.

Policjanci stoczyli z nim zaciętką walkę. Gdy go wreszcie zrewidowano, okazało się, że ma przy sobie

sześć paszportów.

wystawionych na różne nazwiska. — Wszystkie dowody osobiste były sfalszowane. Tajemniczy właściciel sześciu paszportów

odmówił wszelkich zeznań.

Władze, prowadząc energiczne dochodzenie, zdołały jedynie ustalić, iż przytrzymał

pochodzi z Łodzi

i prawdopodobnie jest jakimś groźnym przestępcą, mającym na sumieniu poważniejsze grzechy.

Wczoraj pod silną eskortą przywieziono go do Łodzi.

Władze łódzkie ponownie próbowały go przesłuchać, lecz tajemniczy mężczyzna zaciął się i nie udzielił żadnych wyjaśnień.

Policja, strając się zdobyć jakieś dane o przytrzymałym, skonfrontowała go z kilkunastu więźniami, odsiadującymi kary za najrozmaitsze przestępstwa. Dotychczas nie zdołano jednak i tą drogą wyświecić tajemnicę.

Giełda zbożowa.

Poznań, 27 kwietnia.

Zyto 29.25, pszenica 33.75—34.25, jęczmień zwyczaj. przemiał 26.00—27.00, mąka 65 proc. 43.00—44.00, mąka pszenna 65 proc. 51.50—54.50, otręby żytnie 24.00—25.00, otręby pszenne 24.00—25.00, rzepak 38.00—40.00, wyka 45.00—47.00, peluska 47.00—50.00, ziemniaki jadalne 6.50—7.00, ziemniaki eksportowe 8.50—10.00, groch polny 29.00—30.00, groch Victoria 32.00—36.00, łubin niebieski 26.00—28.00, łubin żółty 34.00—38.00, koniczyna żółta odtusk. 140.00—170.00, koniczyna na czerwona 300.00—350.00, koniczyna biała 340.00—460.00, koniczyna szwedzka 230.00—260.00, gorczyca 42.00—47.00.

Warszawa, 27 kwietnia.

Zyto 27.75—28.25, pszenica 35.00—36.00, owies jednolity 29.50—30.50, owies zbiorowy 28.00—29.00, jęczmień na kaszę 28.00—29.00, groch polny 32.00—35.00, groch Victoria 40.00—45.00, koniczyna czerwona 300.00—380.00, koniczyna biała 350.00—450.00, mąka pszenna luksusowa 61.00—71.00, mąka pszenna 0000 55.00—61.00, mąka żytnia pg. przepisu 43.00—44.00, otręby pszenne schale 25.50—26.50, otręby pszenne średnie 24.50—25.50, otręby żytnie 24.50—25.00, kuchenki inlane 33.00—34.00, kuchenki rzepakowe 26.00—27.00, se radela podw. czyszcz. 80.00—85.00, łubin niebieski 25.50—26.50, łubin słodki 40.00—42.00, peluska 48.00—50.00, wyka 44.00—47.00, ziemniaki jadalne 10.00—11.00, ziemniaki do sadzenia 11.00—12.00, obrotu średnie. Tendencja spokojna.

Lwów, 27 kwietnia.

Pszenica krajowa dwors. 30.50—31.00, pszenica krajowa zbiorowa 28.50—29.00, żyto jednolite 25.50—25.25, jęczmień dworski przemiał. 25.25—25.75, owies małopolski 27.50—28.00, siano słod. kral. prasow. 11.00—12.00, mąka pszenna 48.50—50.50, mąka pszenna luksusowa 55.50—56.50, mąka żytnia 38.50—39.50, otręby żytnie 20.75—21.00, otręby pszenne 20.50—20.75, kasza jaglana 67.00—69.00, kasza jęczmienna 40.00—42.00, pęczak 40.00—42.00.

Nieście pomoc najbiedniejszym

BUSTER KEATON

jako „Impresarjo” śpiewa, mówi i przeżywa tysiąc przygod przy boku swej partnerki, złotowłosej Anity Page. „Człowiek, który nigdy się nie śmieje”. największy komik ekranu.

BUSTER KEATON

w nowym wielkim filmie „IMPRESARJO”

PO RAZ PIERWSZY ŚPIEWA Z EKRANU.

Tego jeszcze nie było! Sensacja nad sensacjami!

najbliższy przebieg GRAND-KINA

również poetów, w jaki sposób mają bezpiecznie okradać swych kolegów po fachu.

Nauki króla zdobyły sobie uznanie i, opierając się na tych tezach, w czasach późniejszych sformułowano sprawdzian, według którego można było odróżnić plagiat kunsztowny, a więc godny polecenia, od plagiatu nieudolnego, podpadającego pod rubrykę przestępstw.

Przywłaszczanie cudzych pomysłów było dozwolone, za czyn etyczny uważano również „plagiat odwrotny”, czyli podrzucenie własnego utworu do zbioru dzieł znanego pisarza. Szczególnie ten ostatni sposób był szeroko rozpowszechniony i dlatego trudno dziś stwierdzić, czy nasza ocena starych mistrzów pióra opiera się na ich własnych utworach, czy też na tego rodzaju fałszerstwach. Znanemu pisarzowi podsuwano zazwyczaj całe tomy rękopisów, które bardzo często podpisywał swym nazwiskiem bez czytania. Obydwaj autorzy, fikcyjny i prawdziwy, dzielili się do połowy otrzymanym honorarium.

Przy zwykłym plagiacie honorarium było niepodzielne, albowiem według wschodniego ujęcia tej kwestji poeci i pisarze pracowali za darmo, honorarium zaś stanowiło swego rodzaju podarunek, który można było otrzymać za obcy utwór. Za nieetyczne uważano tylko takie plagiaty, które nie zdradzały żadnych śladów zdolności plagiatora, a więc pochodziły od ludzi nie posiadających żadnej wiedzy i nie należących do kasty literatów, a więc tem samem nie mogących służyć rewanżem dla utrzymania równowagi.

Dopiero czasy najnowsze zburzyły te tolerancyjne poglądy i uznały każdy plagiat za przestępstwo nie podlegające dyskusji.

Czy pogląd ten nie ulegnie w przyszłości zmianom — niewiadomo.

Essad-Bey.

Hollywood się kończy... Gwiazdy filmowe wracają masowo do teatru.

Dzieją się rzeczy, o jakich dwa lata, czy nawet rok temu, największym pesymistom filmowym się nie śniło. Hollywood zanika i przechodzi do historii. Gwiazdy błędna. Najpopularniejsze figury srebrnego ekranu wycofują się w zacisze prywatnego życia, lub też zjawiają się na scenach teatrzyków Broadway'u. W Nowym Yorku panuje zatrzęsienie „gwiazd”, biura agentów teatralnych są przepelnione, Hollywood się skończył.

„Niema co, trzeba zaczynać od początku i na nowo się uczyć” — powiada ją były gwiazdy, które karierę swą rozpoczęły od razu od srebrnego ekranu. „Teatr to dobra szkoła i dzięki Bogu można tam wrócić” — stwierdzają znów ze swej strony potentaci sceny, którzy dla złudnego zarobku przeszli niegdyś w służbę dziesiątej muzy, a których dziś Hollywood usunął. Dźwiękowcy wykonywali artystów i zwolna dobierają się do skóry wytwórców.

Kogóż to nie spotykamy dziś na giełdzie teatralnej Nowego Yorku? Interesującego Rod'a Roqua wraz z małżonką, najpiękniejszą kobietą Hollywoodu — Vilma Banky; czarnowłosa, figlarna Colleen Moore i jej przyjaciółkę njeodłączną Virginie Valley; Lina Basquette wraca do baletu. Nawet Lil'ana Gish przebywa w Nowym Yorku i stara się o engage-

ment do teatru. I Lya de Putti i Greta Nissen i Lillian Rode i całe zastępy tylu tylu innych.

A tymczasem w Hollywood szereg gwiazd drugiego rzędu wypoczywa na laurach. Są to szczęściarze, którzy nic nie robią — i za to głównie otrzymują milionowe sumy. Otrzymują wynagrodzenie nie za to, że... nie grają! Towarzystwa filmowe wykombinowały, że to im się lepiej opłaca. Nie jest w świecie filmowym tajemnicą, że First National Picture Corporation wypłaciło Griffithowi około 2 milj. złotych, licząc w naszej walucie, za to tylko, że zrezygnował z zawartego kontraktu. Za to samo wypłaciło Towarzystwo Warner Brothers 50 tysięcy dolarów artyście Monte Blue. Również tak u nas popularny John Gilbert stracił powodzenie, gdy film przemówił. Towarzystwo wypłaciło mu więc czempredzej ćwierć miliona dolarów, ażeby jaknajrychlej „wypoczął”. Pomniejsi aktorzy, którzy nie posiadają jeszcze nazwisk o światowej sławie, angażowani na skromne gaje, jak 100.000 dolarów rocznie, rezygnują chętnie za jednorazową zapłatą 50.000 dolarów. Wytwórnia uważa to za dobry interes, woli bowiem zapłacić nawet wysoką odprawę aktorowi, aniżeli nakręcić i naśpiewać film, zgóry skazany na wygwizdanie.

KLISZE 111-72
do REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
Złoty fotograficzny dla celów Reprodukcyjnych
RYSUNKI, PROJEKTY REKLAMOWE
i WYDAWNICZE WYKONUJĄ
R. BORKENHAGEN 100
ŁÓDŹ Piotrkowska

KINO-TEATR „Przedwiośnie” Żeromskiego 74-76 róg Kopernika Dziś premiera!!!

Wielki podwójny program. I. „Raj Zakochanych” II. „Tajemnica skrzynki pocztowej” podług sztuki scenicznej Hope Loringa „Jak w niebie” w roli głównej czarująca VILMA BANKY.

KINO-TEATR „PALACE”

DZIŚ PREMIERA! Największe arcydzieło „króla reżyserów” ERNESTA LUBICZA Monumentalny dramat na tle arcy-piśmiennych miłości króla angielskiego Henny Porten i niezrównany Emil Jannings

Dr. med. S. Kantor specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i mocznikowych.

Doktor Klinger SPEC. CHOR. WENERYCZNYCH, SKÓRNYCH I WŁOSÓW. Andrzej 2. Tel. 137-28

DR. MED. H. Wołkowyski Cegielniana No 4 (Dawnej Cegielniana 36) telefon 216-90

DR. MED. Wiktor ZIEGE akuszer ginekolog Śródmiejska 16 (dawnej Cegielniana 19) Telefon 185-31

DR. MED. N. ROZEN STOMATOLOG choroby zębów, szcęk, dziąseł, podniebienia, języka itd.

Dr. med. J. M. Bareński INSTYTUT RENTGENOWSKI. Leczenie nowotworów złośliwych.

Dr. med. M. ROZENTAL akuszer ginekolog 11-go Listopada 19 (Konstantynowska) Tel. 223-34

Betté-Radjo wł. Jerzy Betté Piotrkowska 81. Tel. 164-89

Do akt Nr. 682/1931 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi JAN RZYMOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 5 maja 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 61, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „L. Fruchtgarten” i składających się z maszyn do wyrobów dzianych, oszacowanych na sumę Zł. 560.—

Do akt Nr. 672/1931 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi JAN RZYMOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 6 maja 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Dom Handlowy Antoni Bernhard” i składających się z dwóch maszyn do pisania oraz mebli biurowych, oszacowanych na sumę Zł. 1.300 i 570.—

Do akt Nr. 670/1931 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi JAN RZYMOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 6 maja 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Wólczańskiej Nr. 69, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Józefa Furmańskiego i składających się z mebli, kontuaru z marmurową płytą i gablotką oszkloną, oszacowanych na sumę Zł. 1.080.—

Do akt Nr. 491—544 1931 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Al. 1-go Maja 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 5 maja 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zielonej Nr. 26, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Hermanna Brandta i składających się z samochodu marki „Ford” 4 cylindrowy, oszacowany na sumę Zł. 3.000.—

Do akt Nr. 1795 1930 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi LEONARD NABOROWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Głównej Nr. 17, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 5 maja 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Senatorskiej 25, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Icka Majera Homigsztoka i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 525.—

Rabka Marja Rubinstein przyjmuję osobiście od 4-7 pp. Killińskiego 44, m. 6. Tel. 215-97. Ładny lokal handlowy w najlepszym punkcie ul. Piotrkowskiej, 1-sze piętro, na biuro, lub skład — zaraz do odstąpienia. Może być z urządzeniem. Wiadomość telefon 208-29, od 9-2 i 4-7.

Pończochy na Warszawę! przyjmie na sprzedaż komisową magazyn trykotaży, istniejący od 30 lat w pierwszorzędnym punkcie Marszałkowskiej z dobrze wprowadzoną klientelą.

„OLLA” PREZERWATYW Nie czyńcie eksperymentów ze zdrowiem! Nie dajcie się na nic innego, rzekomo równie dobrego, namówić „OLLA” to marka wypróbowana w ciągu dziesiątków lat.

OGŁOSZENIE. Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 17 lutego 1931 r. zaocześnie postanowił: 1) ogłosić upadłość firmy „Tektura” oraz osobiście właścicielowi Pinkusowi Chaimowi (Pomorska 46), 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 2 czerwca 1930 r. tymczasowo, 3) zamianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Mieczysława Hurewicza, 4) zamianować kuratorem upadłości adw. Lucjana Koryckiego, 5) osadzić upadłego w areszcie dla dłużników, 6) nakazać opieczowanie ruchomości i rzeczy upadłego, gdziekolwiek się one znajdują.

OGŁOSZENIE. Na mocy art. 476 i 478 K. H. wzywam poraz trzeci wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 2 maja 1931 roku o godz. 10-ej stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy Placu Dąbrowskiego Nr. 5 osobiście lub przez pełnomocnika z dowodami usprawiedliwiającymi ich wierzycielności w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych. Sędzia Komisarz: MIECZYSLAW HUREWICZ.

POLISY PRZEDWOJENNE ROSYJSKIE! Adwokat mój w N. Jorku komunikuje, że z kapitałów znajdujących się w Ameryce na depozycie niektórych Towarzystw Ubezpiecz. Rosyjskich, można uzyskać należności polisowe tych Towar. o ile zgłoszenia o tym nastąpią w krótkim czasie. Wobec tego do 20-go maja przyjmuję na dogodnych warunkach dla przesyłki adwokatowi zgłoszenia i dokumenty, dotyczące następujących 5 Towarzystw: „Pierwsze Rosyjskie Towarz. Ubezp.”, „Drugie Rosyjskie Towarz. Ubezp.”, „Północne Towarz. Ubezp.”, „Moskiewskie Towarz. Ubezp.” i „Rosyjskie Towarz. Reasekuracyjne”.

PROSEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH „KOWALSKINA” USUWA NAJSILNIEJSZE BÓLE GŁOWY FABRYKA CHEMIZNO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA

Zdolny (a) zaufany (a) pracownik (czka) mogący się wykazać poważnymi referencjami poszukiwany na Warszawę przez poważną firmę ekspedycyjną. Oferty sub „S. A.” do administracji niniejszego pisma.

Do akt Nr. 768 1931 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi TOMASZ CHORZELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 5 maja 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Cegielińskiej Nr. 68, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Abrahama Wiślickiego i składających się z maszyn do wyrobienia swetrów i trykotaży, oszacowanych na sumę Zł. 2.270.—

KINO-TEATR „SŁOŃCE” Napółkowskiego 28 Dziś i dni następnych! Kosztem wielkiego wysiłku i pieniędzy zdobyliśmy wyłączne prawa do wyświetlania najpotężniejszego przechoju wszystkich czasów — pod tytułem: „Kobieta na księżycu” Szalona podróż powietrzną tor pedowcem na księżyc. W rolach głównych niezrównani: GERDA MAURUS I WILLI FRITCH.

Do akt Nr. 776 1931 r. OGŁOSZENIE. Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi TOMASZ CHORZELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 5 maja 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zawadzkiej Nr. 23, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Abrahama Makowskiego i składających się z 40 i pół tuzina kołnierzyków, 210 krawatów, 29 meskich półkoszulków, stołu, 2-ch drabinek pokojowych około 10 kg, przykrojonego materiału na kołnierzyki i mankiety, oszacowanych na sumę Zł. 443 — zgodnie z art. 1070 U. P. C. niżej ceny szacunkowej.

„Czystość” Piotrkowska 44, telefon 167-45, przyjmie cwiklanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi, Czyszczenie szw.

Dr. med. Rózaner Dr. med. NEUMARK Choroby skórne-weneryczne, leczenie dżaktermii, diatermokoagulacją oraz lampą kwarcową, MONIUSZKI 5 tel. 170-50.

KAPELUSZE DAMSKIE POLECA Salon Miod 9 Zawadzka 9

Doktor PRAPORT ginekolog-urolog choroby kobiece dróg moczowych Gdańska 77-a tel. 208-95

Dr. med. W. Balicka przeprowadziła się na ul. Piotrkowską 200 (róg Pustej) przyjmie w chorobach skórnych i wenerycznych tylko kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8 po południu.

Dr. med. HELLER chor. skórne i weneryczne NAWROT 2 Tel. 179-89, przyjm. do 10 rano i od 4-8 dla pań spec. od 4-5 w niedz. od 11-2 pp dla niezamożnych ceny lecznic.

Starszy Felczer M. Rubinstein Wschodnia 57 przyjmie od 9-10 rano i od 7-9 w. tel. 178-12

Krosna angielskie do sprzedania Oferty sub „P. P.” do adm. „Republiki”

Do przedsiębiorstwa przemysłowo-handlowego egzystującego przeszło lat 30 PRZYJMĘ spółnika z kapitałem od 4000 do 5000 dolarów. Zgłoszenia proszę do adm. „Republiki” sub „BEM”.

Łódzkie Żydowskie Tow. Muzyczne „SZIR”

SALA FILHARMONJI, NARUTOWICZA Nr. 20
DZIS, we wtorek, dnia 28 kwietnia r. b. o godzinie 20.30 odbędzie się w sali Filharmonji

Inauguracyjny Koncert Chóru Tow. „SZIR”
 pod dyr. p. prof. **F. FAJWISZYSA**.

W programie muzyka klasyczna oraz żydowskie pieśni ludowe w wykonaniu chóru oraz solistów p. p.: **S. Krapivniczanki, S. Lewitina i H. Korna.**

W koncercie bierze również udział p. prof. **ST. FRYDBERG** (skrzypce), Przy fortepianie p. **L. LACHSÓWNA**.

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch,
 Tel. 213-84.
 SALA FILHARMONJI.

ŚRODA, dnia 6-go maja 1931 r. o godz. 9-ej wiecz.

POŻEGNALNY WYSTĘP PRZED WYJAZDEM DO AMERYKI

Wieczór Pieśni WIKTOR CHENKIN

Program:

PIESNI BŁAZNA:

1. Polowanie Króla
2. Genowefa
3. Strzeżcie się Błazna
4. Rataplan

PIESNI CYGAŃSKIE:

1. Noce bezsenne
2. Zaczem było wlubliłsi
3. Jechali cyganie
4. Dwie gitary

PIESNI BERANGERA:

1. Gruszeńka
2. Stary frak
3. To nie jest Lizetta
4. Jak jabłuszko rumiane

PIESNI KAUKASKIE (KINTO):

1. Kazbek
2. Wielbłądy
3. Od Tyflisu do Batumi
4. Raz, dwa, trzy, cztery

PIESNI ŻYDOWSKO-CHASYDZKIE:

1. Kadisch
2. A lied un werter
3. Meierke mein Soh
4. Ai, ai, ai...
5. Hamavidil
6. Vos wet sein vun dem Rebben?

Przy fortepianie: **Dyr. Teodor Ryder**.

Bilety w cenie od 1.50 do zł. 8-miu do nabycia w Kasie Filharmonji.

BILANS

Banku Handlowo-Przemysłowego w Łodzi, Sp. Akc.

na dzień 1 wietnia 1931

STAN CZYNNY.

Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodarstwa Krajowego	924.745.14
Waluty zagraniczne	131.572.94
Papiery wartościowe:	
a) pożyczki państwowe	48.976.23
b) papiery hipoteczne	152.561.53
c) akcje	18.354.63
Banki krajowe	219.892.39
Banki zagraniczne	63.328.60
Weksle zdyskontowane	138.868.07
Rachunki bieżące:	
a) zabezpieczone	1.702.273.85
b) niezabezpieczone	323.006.—
Pożyczki terminowe	35.501.53
Nieruchomości	2.810.000.—
Różne rachunki	312.319.90
Koszty, różnice kursowe itp.	261.583.95
Oddziały	567.581.31
Udzielone gwarancje	19.147.299.49
Inkaso	472.134.94
Korespondenci za weksle w depozycie	1.666.404.47
	1.806.068.56
	23.091.907.46

STAN BIERNY.

Kapitały własne:		
a) zakładowy	3.500.000.—	
b) zapasowy	405.000.—	3.905.000.—
Wkłady:		
a) terminowe	2.276.628.58	
b) a vista	2.091.609.56	4.368.238.14
Rachunki bieżące		2.013.975.35
Zobowiązania inkasowe		95.817.63
Redyskonto weksli		4.219.815.46
Banki krajowe		138.444.11
Banki zagraniczne		2.967.261.79
Różne rachunki		106.662.42
Procenty, prowizje i różne zyski		424.270.83
Oddziały		756.666.66
Rachunek strat i zysków za r. 1930		151.147.10
		19.147.299.49
Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancji		472.134.94
Różni za inkaso		1.666.404.47
Weksle w depozycie		1.806.068.56
		23.091.907.46

Dr. med. Łagunowski
 Piotrkowska 70
 (róg Traugutta)
 Tel. 181-83
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.

Leczenie światłem promieniami Roentgena i lampą kwarcową.
 Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10-11. Dla pań oddzielna poczekalnia

Dr. med. Niewiażski
 powrócił specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
 ul. Andrzeja 5
 Tel. 159-40
 Przyjmuje od 8-11, od 5-9, w niedziele i święta od 9-11
 Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr. med. J. NADEL
 akuszerka i choroby kobiece
 Przyjmuje od 3-5
Pomorska 7
 tel. 127-84.

Dr. Ludwik FALK
 Choroby skórne i weneryczne.
 Nawrot 7
 telef. 128-07
 Przyjmuje od 10-12 i od 5-7

Lekarz - dentysta B. NUSBAUMOWA
 Piotrkowska 51
 tel. 121-23
 Godziny przyjęć od 4-7 wieczór.

Kupno i sprzedaż

PLAC do sprzedania przy magistrackich domach na Mani. Wiadomość Andrzeja 21, u portjera. 30

SKLEP do sprzedania z powodu wyjazdu. Wiadomość: Głowackiego 2-a 28

SPRZEDAM DOM murywany, 3 pokoje wolne, Żorawia 7. 28

850 ZŁ. SKLEP z urządzeniem, Piotrkowska 107, podwórce. Dozorca wskazuje od 2-4. 28

RADJOODBIÓRNIK 7mio lampowy na dogodnych warunkach do sprzedania. Ogólnik oficera, Jerzego nr. 2 28

UWAGA! Rower nowy do sprzedania okazynie. Złosić się od 6 do 7-ej, Śródmiejska 82, m. 14. 28

DO SPRZEDANIA zakład fryzjerski Przejazd 69. 28

Lokale

NARUTOWICZA 38, m. 12, gmach Polonia, mieszkanie 3-5 pokojowe, słoneczne, suche, ciepłe, trzy balkony, wszelkie wygody, odstąpię. Zgłoszenia w dni powszednie, tel. 149-85.

2 POKOJE frontowe, częściowo umeblowane do oddania przy ul. Andrzeja 43, m. 17, wejście z podwórza na lewo. Zastać od godz. 1-5 pp.

POKÓJ umeblowany z niekrepującym wejściem i wspólny dla pana od zaraz do oddania. Wiadomość w sklepie spożywczym, Sienkiewicza 35. 31

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany z telefonem Piotrkowska 51, m. 7. Obejrzeć można od 4-7-ej. 28

LOKAL fabryczny parterowy 42 l. długości do wynajęcia. Żeromskiego 44. Wiadomość na miejscu.

1-2 POKOJE, ewent. poczekalnia, wygody, telefon do wynajęcia, Andrzeja 7, m. 8. 28

SKLEP kompletnie urządzony z telefonem korzystnie do oddania. Wiadomość: skład apteczny 6-go Sierpnia 2.

GARAŻ murywany z kanałem i światłem elek. od zaraz do wynajęcia przy ul. Wólczańskiej 77. 28

POKÓJ umeblowany dla 1 lub 2 osób izrael. do wynajęcia, Cegielińska 17, front III p., m. 7. 28

POKÓJ frontowy na III piętrze umeblowany do wynajęcia, Zawadzka 46, m. 7. 28

UMEBLOWANEGO pokoju, niekrepującego wejście w okolicy Zagajnikowej - Rokicińskiej poszukuje kawaler. Zgłoszenia do adm. pod „Z. P.”. 28

WEJŚCIE z klatki schodowej pokój wygody, telefon, winda, odnajmę. Narutowicza 38/12, 149-85.

Z POWODU wyjazdu do wojska odstąpię duży pokój przeforsowany na pokój z kuchnią z światłem tania byle zaraz Matejki 7. Dowiedzieć się tylko u Maroszką, dojazd czwórka. 28

2 ŁADNIE umeblowane pokoje z używalnością kuchni, łazienki i telefonu wynajmę. Dzwonić od 4-7, tel. 182-22

2 POKOJE z kuchnią z wygodami na 1 piętrze do wynajęcia. Zagajnikowa 26 róg Narutowicza. 4

POKÓJ umeblowany słoneczny do wynajęcia. Przejazd 19, m. 18, front. 28

DO WYNAJĘCIA umeblowany pokój przy izraelskiej rodzinie z używalnością kuchni. Zielona 42, m. 30. 28

SŁONECZNY pokój z kuchnią, z wygodami na 6-go Sierpnia oddam na rok, dowiedzieć się Zielony Rynek 6, m. 5.

SKLEP rzeźniczy z pokojem na Polesiu Konstantynowskim przy Kolonii Magistratu do wynajęcia. Wiadomość: Konstantynowska 29, rzeźnik. 28

PIOTRKOWSKA 101 do 2 pokoi z kuchnią, łazienką samotny poszukuje sublokatora lub sublokatorki. Oplata niska. Oferty sub: „Urzednik” do „Republiki”

FRONTOWY pokój umeblowany inteligentnemu panu odnajmę. Śródmiejska 46, m. 6 (dawnej Nowo-Cegielińska 12). 28

Posady

MŁODA panna, wykształcona, zdolna, pracowita, posiada pewną praktykę biurową, szuka jakiegokolwiek zajęcia Oferty do adm. sub „D. A.”

POTRZEBNY chłopiec do rozwożenia towaru. Złosić się „Koperta”, Główna 31. 28

POTRZEBNA zdolna kelnerka Główna 50, Restauracja. 28

POTRZEBNI czeladnicy na meską i damską robotę pasową. Zgłosić się z próbną parą do firmy Weinert, Nawrot nr. 1a. 28

POSZUKUJE inteligentnej panny z ośmioklasowym wykształceniem i znajomością języka francuskiego do dwójga dzieci w wieku lat 7-13. Ulica Zagajnikowa 23, telefon 144-90. 28

MANIKURYSTKA zdolna potrzebna od zaraz, Narutowicza Nr. 22, zakład fryzjerski. 28

POSZUKUJE wykwalifikowanej gospodyni na wyjazd do Rakki do pensjonatu dla dzieci. Zgłosić się m. 4-7 pp. Kilińskiego 44, m. 6. Tel. 215-97. 28

POTRZEBNY zdolny pracownik fryzjerski, Piotrkowska 64 w podwórzu.

ABSOLWENT szkoły tekstylnej poszukuje zajęcia w tkalni. Oferty sub: „Zdolny” z pierwszorzędni świadectwami do „Republiki”. 28

DZIEWCZYNA do wszystkiego potrzebna. Zgłaszać się Zagajnikowa 26, m. 16. 28

POTRZEBNY uczciwy dozorca do pilnowania sklepu, Piotrkowska 103 m. 2.

SAMODZIELNA energiczna wychowawczyni zajmie się dziećmi do lat 10. Dzwonić 206-53. 28

Nauka i wychowanie

UDZIELAM lekcji elektrotechniki, matematyki i języka niemieckiego. Piotrkowska 103, m. 37. 30

MADEMOISELLE Marie enseignante, anglais, francais, allemand. Traugutta 2, I fr. 30

Rozmaite

CHIROMANTKA Mira powróciła, przyjmuje g. 12-7 w celu matrymonjalnym i przepowiedni. Kilińskiego 130. 28

POPLATNE zastępstwo rejonowe oddamy. Kapitał oraz fachowości zbyteczny. Natychmiastowy dochód zapewniony. Spieszne zgłoszenia „Gozakred”, Lwów, Wałowa 11a.

CHIROMANTKA słynna Marmona przepowiada przyszłość, terażniejszość, rady i wskazówki, 6-go Sierpnia 18, m. 3 front. 28

WSZELKI BÓL GŁOWY

UWAGA! PROSEK DO BÓLE GŁOWY DLA POROZUMIENIA

„SOWA”
 ZNAKOMICIE „SOWA”
 Apteki St. HAMBURGA i S-ki Łódź, Główna 50, tel. 218-61.

ZDROWIE TO SKARB.

PRIMEROS
 PRZECZYSZCZAJĄCY

antyseptycznie spreparowane, to gwarancja zdrowia
 Wystrzeżać się naśladowictwa

Nasiona wszelkie pierwszej jakości, przytem narzędzia i przyrządy ogrodniczo-pszczelnicze, oraz nawozy i preparaty chemiczne dla celów ogrodniczych polecają:

Składy L. Jasińskiego prowadzone od 1870 r.

w Łodzi, Andrzeja 10 tel. 168-56
 w Łęczycy, Poznańska 30 tel. 125
 Cenniki na żądanie bezpłatnie.

„Cimector”
 TEPI PLUSKWI MOLE
 CENTRALNE LABORATORIUM CHEMICZNE

Szczęście! Majątek! Dobrobyt!

Zdobędziesz, kupując

LOS I. klasy

23-ej Lot. Państw.
 w naszej najszczęśliwszej kolekturze.
 Główna wygrana MILJON złotych. Ogólna suma wygranych 32 miliony.
 23 PREMJE.

Co drugi los wygrywa! Ryzyko minimalne!

1/4 — zł. 10.—   1/2 — zł. 20.—
 3/4 — zł. 30.—   4/4 — zł. 40.—

Zamówienia zamiejscowe wysyłamy odwrotną pocztą.
 Należność prosimy wpłacać do P. K. O. na nasze konto 64.209.

E. LICHTENSTEIN i S-KA

Warszawa, Marszałkowska 146
Łódź: Piotrkowska 11
Łódź: Piotrkowska 72

Firma egz. od r. 1835.

Dzieła Sztuki.

Kupuję, sprzedaję, szacuję, ustalę autentyczność — i konserwuję

S. Wattenberg

Piotrkowska 82   tel. 165-92
 prawa oficyna 4 wejście, I piętro.
UWAGA: Porcelanę przyjmuje do reperatury, zarówno wyroby z marmuru, kryształu i kości słoniowej.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Tel. Adm. 1.22-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 68.148.

Prenumerata „Il. Republiki”
 od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia:
 ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt.)
 W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt.)
 NA STR. I-ej zł 2.— za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt.)
 NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetryowy (na str. 4-szp.) Zareczone ogłoszenia w druku ogłoszeń Administracji nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł 1.50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo się zmieniają treść ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub potwierdzenia ogłoszenia.